

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁRSKE PREZENČNÉ ŠTÚDIUM

2014-2017

BAKALÁRSKÁ PRÁCA

Laura Feketeová

**Zhodnotenie a rozvoj využitia potenciálu regiónu Vysoké
Tatry**

Praha 2017

Vedúca bakalárskej práce: Ing. Jaroslava Kočová, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR FULL-TIME STUDIES

2014-2017

BACHELOR THESIS

Laura Feketeová

**Evaluation and development of utilisation potential of the
region High Tatras**

Prague 2017

The Bachelor Thesis Work Supervisor: Ing. Jaroslava Kočová, Ph.D.

Prehlásenie

Prehlasujem, že predložená bakalárska práca je mojim pôvodným autorským dielom, ktoré som vypracovala samostatne. Všetku literatúru a ďalšie zdroje, z ktorých som pri zpracovaní čerpala, v práci riadne citujem a sú uvedené v zozname použitých zdrojov.

Súhlasím s prezenčným sprístupnením svojej práce v univerzitnej knižnici.

V Prahe dňa

Laura Feketeová

Pod'akovanie

Ďakujem Ing. Jaroslave Kočovej, Ph.D. za odborné vedenie mojej bakalárskej práce, za ochotu a promptné reakcie.

Anotácia

Bakalárska práca s názvom Zhodnotenie a rozvoj využitia potenciálu regiónu Vysoké Tatry sa skladá z dvoch častí. Z časti teoretickej, v ktorej je spomenutý cestovný ruch, jeho definície, jeho typológia, história a súčasnosť. Keďže autorka práce hodnotí potenciál Vysokých Tatier na základe predpokladov pre cestovný ruch, tieto predpoklady sú priblížené z teoretického ale aj praktického hľadiska. K hodnoteniu potenciálu prispelo aj zhodnotenie cestovného ruchu v tomto regióne.

Nasledujúca praktická časť pozostáva z vyhodnotenia SWOT analýzy oblasti Vysoké Tatry a dotazníkového prieskumu, pomocou ktorého autorka zistila, či tento región disponuje s potenciálom a či je tento potenciál dostatočne využitý. Autorka následne prispela návrhmi na zlepšenie jeho využitia.

Kľúčové slová

aktivity, cestovný ruch, návštevnosť, potenciál, región, Vysoké Tatry.

Annotation

Bachelor Thesis named Evaluation and development of utilisation potential of the region High Tatras comprises of two parts. The first theoretical part discusses tourism industry, its definitions, typology, history and presence. As the autor evaluates the potential of the region High Tatras according to its pre-requisites for the tourism industry, these pre-requisites are examined from theoretical as well as practical perspective. The evaluation of the potential of this region also includes assessment of its present tourism.

The following practical part comprises of SWOT analysis of this region and evaluation of questionnaire, according to which the autor argues wether the region is having touristic potential and wether this potential is fully utilised. Additionally, the autor gives some suggestions about how to increase its utilisation.

Keywords

activities, tourism industry, visiting rate, potential, region, High Tatras.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I. TEORETICKÁ ČASŤ	10
1 ÚVOD DO PROBLEMATIKY CESTOVNÉHO RUCHU	10
1.1 Cestovný ruch	10
1.2 Typológia cestovného ruchu	11
Zhrnutie.....	14
2 HISTÓRIA A SÚČASNOSŤ CESTOVNÉHO RUCHU.....	16
2.1 História cestovného ruchu	16
2.2 Cestovný ruch v súčasnosti.....	17
2.3 Cestovný ruch na Slovensku.....	20
Zhrnutie.....	23
3 PREDPOKLADY PRE CESTOVNÝ RUCH.....	25
3.1 Lokalizačné predpoklady	25
3.2 Realizačné predpoklady	27
3.3 Selektívne faktory	29
Zhrnutie.....	30
4 PREDSTAVENIE REGIÓNU VYSOKÉ TATRY	31
4.1 Geografické vymedzenie	31
4.2 História Vysokých Tatier.....	32
4.2.1 Vplyv ľudskej činnosti na prírodu v minulých storočiach	33
4.2.2 Vysoké Tatry ako stredisko oddychu, turistiky a poznávania.....	33
4.3 Súčasnosť	34
Zhrnutie.....	35
5 ANALÝZA PREDPOKLADOV PRE CESTOVNÝ RUCH VO VYSOKÝCH TATRÁCH	36
5.1 Lokalizačné predpoklady.....	36
5.1.1 Prírodné predpoklady	36
5.1.2 Kultúrno-historické predpoklady	40
5.2 Realizačné predpoklady	41

5.2.1 Infraštruktúra.....	42
5.2.2 Športovo- rekreačné predpoklady	44
5.2.3 Supraštruktúra	50
5.3 Selektívne faktory	52
5.3.1 Demografické faktory	52
5.3.2 Sociálno-ekonomické faktory	54
Zhrnutie teoretickej časti	55
II. PRAKTICKÁ ČASŤ	56
6 SWOT ANALÝZA.....	56
6.1 Silné stránky	56
6.2 Slabé stránky.....	56
6.3 Príležitosti	57
6.4 Ohrozenia.....	57
Zhrnutie SWOT analýzy	58
7 DOTAZNÍKOVÝ PRIESKUM	60
7.1 Predstavenie dotazníkového prieskumu.....	60
7.2 Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu	76
7.3 Návrhy na rozvoj využitia potenciálu	78
ZÁVER	80
ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV.....	82
ZOZNAM SKRATIEK	86
ZOZNAM OBRÁZKOV, TABULIEK A GRAFOV.....	87

ÚVOD

V Slovenskej republike sa nachádza množstvo krásnych miest, ktoré by mal človek aspoň raz za život navštíviť. Jedným z týchto miest sú práve Vysoké Tatry, ktoré sú často označované aj ako symbol Slovenska. Toto pohorie alpského charakteru, nachádzajúce sa na severe Slovenska, tvorí hranicu s Poľskom, do ktorého tiež zasahuje. V tejto práci bude rozoberaný región Vysoké Tatry na slovenskej strane, ktorý je známy svojou jedinečnosťou.

Toto najvyššie pohorie Slovenska je výnimočné hlavne vďaka svojej klíme a kvôli netypickému reliéfu. Región ponúka množstvo vyžitia, či ide o turistiku, cykloturistiku, lyžovanie, snowboarding, spoznávanie kultúry alebo o relax. Do tohto regiónu sa majú možnosť dostať turisti leteckou, automobilovou, železničnou a autobusovou dopravou, čo nasvedčuje, že región je veľmi dobre dostupný. Návštevníci si môžu vybrať z veľkého množstva a rôznych druhov ubytovacích zariadení, v pätnástich tatranských osadách.

Tému „Zhodnotenie a rozvoj využitia potenciálu regiónu Vysoké Tatry“ si autorka práce vybrala z toho dôvodu, že k tomuto regiónu má citový vzťah. Keďže pochádza z Košíc, ktoré sú od Tatier vzdialené maximálne hodinu a pól jazdy, zvykla tento región navštevovať už od úplného detstva. Doteraz pár krát za rok strávi určitý čas v tomto regióne a vždy ju dokáže očariť jeho jedinečnosť a krása. Ďalším dôvodom bolo aj to, že študuje na vysokej škole v Prahe a chcela predstaviť tento nádherný región aj v Čechách.

Práca bude pozostávať z dvoch častí a to z časti teoretickej a časti praktickej. V práci si autorka stanoví hypotézy, či región Vysoké Tatry disponuje s potenciálom a ak áno, či je tento potenciál dostatočne využitý. Ak sa tieto hypotézy potvrdia, autorka následne prispeje svojimi návrhmi na zlepšení využitia potenciálu.

V práci autorka využije najmä internetové zdroje, keďže publikácií na túto tému nie je veľa a autorka potrebuje prístup k najnovším informáciám a štatistikám.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1 ÚVOD DO PROBLEMATIKY CESTOVNÉHO RUCHU

V tejto kapitole sa autorka práce bude venovať vysvetleniu pojmu cestovný ruch, spomenie autorov definícií cestovného ruchu a následne rozčlení cestovný ruch na druhy a formy.

1.1 Cestovný ruch

Cestovný ruch v sebe zahŕňa aktivity, ktoré sa podieľajú na službách a infraštruktúre spojených s cestovaním osôb. Ide o cestovanie za účelom aktívneho a pasívneho odpočinku, o poznávanie kultúry a prírody cieľového miesta a o vytváranie vzťahov a kontaktov s novými ľuďmi. Všetky tieto aktivity neprebiehajú len vo voľnom čase účastníkov na cestovnom ruchu ale aj v rámci profesie, ale nesmie ísť o prácu, ktorá by bola hradená z navštívenej destinácie. Zároveň je cestovný ruch aj časovo obmedzenou aktivitou (v domácom cestovnom ruchu nesmie presiahnuť pol roka a v zahraničnom cestovnom ruchu jeden rok). Existuje mnoho definícií cestovného ruchu.¹

Švajčiarski autori, neskôr renomovaní profesori W. Hunziker a K. Krapf v roku 1942 definovali cestovný ruch ako „*súbor javov a vzťahov, ktoré vyplývajú z pobytu na cudzom mieste, pokiaľ cieľom pobytu nie je trvalý pobyt alebo výkon zárobkovej činnosti*“

Svetová organizácia cestovného ruchu (World Tourism Organization) definuje cestovný ruch ako „*činnosť osoby cestujúcej na prechodnú dobu do miesta, ktoré leží mimo jej bežného prostredia života práce, a to na kratšiu dobu, pričom hlavný účel cesty v navštívenom mieste je iný ako výkon zárobkovej činnosti. Obsahuje akékoľvek aktivity ľubovoľného významu.*“²

¹PÁSKOVÁ, M. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. 3.vyd. Hradec Králové: GAUDEAMUS Univerzita Hradec Králové, 2014, s. 17. ISBN 978-80-7435-329-1.

²BOROVSKÝ, J., E. SMOLKOVÁ, a I. NIŇAJOVÁ. *Cestovný ruch trendy a perspektívy*. 1. vyd. Bratislava: IURA EDITION, 2008, s. 11. ISBN 978-80-8078-215-3.

1.2 Typológia cestovného ruchu

V tejto podkapitole sa autorka práce bude zaoberať rozčlenením cestovného ruchu na druhy cestovného ruchu, ktoré bližšie špecifikujú motív účastníka na cestovnom ruchu a na formy cestovného ruchu, ktoré sú zamerané na uspokojenie konkrétnych potrieb účastníka.

Druhy cestovného ruchu

Druhy cestovného ruchu určujú motiváciu účasti na cestovnom ruchu. V praxi sa tieto druhy nevyskytujú v čistej podobe, ale vo vzájomnej kombinácií, pričom vždy jeden z nich je dominantný.

Rozdelenie druhov cestovného ruchu:

- **rekreačný cestovný ruch** - je to druh cestovného ruchu, pre ktorý je typický aktívny, ale aj pasívny odpočinok vo vhodnom prírodnom prostredí, pričom hlavným cieľom je obnova fyzických a psychických síl,
- **tematický cestovný ruch** - je zameraný na uspokojenie špecifických odborných a rekreačných potrieb, umožňuje celkový zážitok v relatívne krátkom čase,
- **športový cestovný ruch** - vykonáva sa vo vhodnom prírodnom prostredí, je sprevádzaný vykonávaním rôznych športových činností,
- **dobrodružný cestovný ruch** - je súčasťou športového cestovného ruchu, účastníci majú túžbu objavovať niečo neznáme, zažiť nejaké dobrodružstvo,
- **lovecký cestovný ruch** - tiež je súčasťou športového cestovného ruchu, účastníci sú motivovaní možnosťou lovu vtákov a zveri,
- **rybársky cestovný ruch** - neumožňuje len lovenie rýb ale aj potápanie sa v riekach, jazerách a rybníkoch,
- **kultúrny cestovný ruch** - účastníci majú možnosť spoznávať kultúrne dedičstvo, kultúru a zvyky miestneho obyvateľstva,
- **náboženský cestovný ruch** – je súčasťou kultúrneho cestovného ruchu a je spojený s tradíciami svetových náboženstiev,
- **kúpeľný cestovný ruch** - predstavuje zdravotno-preventívne a liečebné činnosti pod odborným zdravotníckym dohľadom vo voľnom čase účastníka,

- **zdravotný cestovný ruch** - účastníci sa podieľajú na tomto cestovnom ruchu z dôvodu snahy preventívne ovplyvňovať svoje zdravie pred súčasným spôsobom života (ide o trendy v cestovnom ruchu a to o wellness pobyty, fitness, beauty),
- **kongresový cestovný ruch** - tento druh zahŕňa súbor činností spojených s pobytom v kongresovom mieste, zameraných na výmenu skúseností a vedeckých poznatkov, ide o organizovanie kongresov, sympózií, konferencií, výstav, seminárov a veľtrhov,
- **stimulačný cestovný ruch** - ide o cestovanie s cieľom dosiahnuť u zamestnanca väčšiu motiváciu na výkon svojej práce.³

Formy cestovného ruchu

Formy cestovného ruchu umožňujú bližšie určiť podstatu cestovného ruchu z hľadiska potrieb a cieľov jeho účastníkov. Táto vedomosť tak dovoľuje lepšie pripraviť produkt a ponúkať ho potom na trhu cieľovej skupine účastníkov cestovného ruchu.

Rozdelene foriem cestovného ruchu:

1. Z geografického hľadiska:

- **domáci cestovný ruch** - pobyt a cestovanie domáceho obyvateľstva vo vlastnej krajine,
- **zahraničný cestovný ruch aktívny** – príjazd zahraničných návštevníkov do cieľovej krajiny, pričom ich výdaje sa v navštevovanej krajine prejavujú v aktívach bilancie cestovného ruchu ako súčasť platobnej bilancie štátu,
- **zahraničný cestovný ruch pasívny** - cestovanie rezidentov do cieľovej krajiny, pričom ich výdaje sa v domácej krajine prejavujú v pasívach bilancie cestovného ruchu ako súčasť platobnej bilancie štátu,
- **medzinárodný cestovný ruch** - niekoľko štátov alebo regiónov tvorí aktívny a pasívny zahraničný cestovný ruch.

³INDROVÁ, J. a kol. *Cestovní ruch*. Praha: Oeconomia, 2009, s. 19-27. ISBN- 978-80-245-1569-4.

2. Podľa počtu účastníkov :

- **individuálny** - je založený na individuálnom cestovaní a samostatnom organizovaní pobytu,
- **skupinový** - účastníci cestujú v organizovaných skupinách,
- **masový** - neberie ohľad na životné prostredie,
- **ekologický** - jeho snahou je chrániť kultúrne aj prírodné dedičstvo a prispievať tak k rozvoju trvalo udržateľných foriem cestovného ruchu.

3. Podľa veku návštevníkov :

- **cestovný ruch detí** - určený deťom do 15 rokov ale so súhlasom rodičov,
- **mládežnícky** - určený mládeži od 15 do 25 rokov
- **rodinný** - určený najmä mladým rodinám vo veku od 25 do 44 rokov, ktoré žijú ako manželské páry s deťmi
- **seniorský** - určený pre seniorov, pre ktorých je typický dostatok voľného času.

4. Podľa miesta pobytu:

- **mestský** - jeho hlavným cieľom je celkový zážitok z návštevy mesta,
- **prímestský** - rozvíjajúci sa v sídelných aglomeráciách, v ktorých sa nachádzajú dobre podmienky pre jeho rozvoj,
- **vidiecky** - ide o súbor činností spojených s cestovaním a pobytom ľudí vo vidieckom prostredí
- **horský** - predstavuje pobyt v prírodnom prostredí v horských strediskách cestovného ruchu
- **prímorský** - koncentruje sa do prímorských letovísk.

5. Podľa ročného obdobia :

- **sezónny**,
- **mimosezónny**,
- **celoročný**.

6. Podľa spôsobu organizovania:

- **individuálny** - je založený na individuálnom cestovaní a samostatnom organizovaní pobytu alebo malou skupinou ľudí,
- **organizovaný** - pobyt organizujú profesionálni organizátori.

7. Podľa použitého dopravného prostriedku:

- **motorizovaný** - využíva na prepravu motorový dopravný prostriedok,
- **železničný** - je spojený s cestovaním po železnici,
- **lodný** - spojený s cestovaním a pobytom na riečnej či morskej lodi alebo na jachte,
- **letecký** - ide o formu, ktorá je zabezpečovaná cestovnou kanceláriou leteckého dopravcu.

8. Z hľadiska dynamiky:

- **pobytový** - účastníci pobývajú viac dní na jednom mieste,
- **putovný** - účastníci cestujú po určitej trase.

9. Zo sociologického hľadiska:

- **návštevy priateľov, rodiny a príbuzných** - často ide o upevňovanie rodinných vzťahov alebo o účasť na rodinných akciách,
- **sociálny** - časť alebo všetky náklady na pobyt hradí štát alebo zamestnávateľ
- **etnický** - táto forma zahŕňa cestovanie s motívom návštevy pôvodnej vlasti návštevníkov.⁴

Zhrnutie

V tejto kapitole autorka definuje cestovný ruch a zmieňuje sa o rôznych druhoch cestovného ruchu, ktoré sú rozdelené podľa motivácie účastníka na cestovnom ruchu a taktiež sa zmieňuje o formách, ktoré sú rozdelené podľa rôznych hľadísk v závislosti od potrieb účastníka.

Autorka práce sumarizuje cestovný ruch a to ako pohyb osôb mimo miesta trvalého bydliska na určitý čas, za účelom spoznávania nových miest, nových ľudí a kultúry, pričom nesmie dôjsť k zárobkovej činnosti počas tohto pobytu.

Taktiež si myslí, že väčšina turistov stále preferuje rekreačný cestovný ruch, ktorý môže mať dve podoby -aktívny alebo pasívny rekreačný cestovný ruch. Keďže cestovný ruch stále napreduje a turistom sa menia požiadavky a vyhľadávajú niečo nové, stávajú sa

⁴HESKOVÁ, M. a kol. *Cestovní ruch*. 2. vyd. Jihlava: Fortuna, 2011, s. 25-34. ISBN 978-80-7373-107-6.

stále viac populárnejšími nie tak časté druhy cestovného ruchu, ako sú napríklad náboženský cestovný ruch alebo lovecký. Autorka si taktiež myslí, že v posledných rokoch upadá organizovaný cestovný ruch a individuálny cestovný ruch sa dostáva do popredia. Ľudia už majú prístup k množstvu informácií a preto sa neboja cestovať bez profesionálneho organizátora.

2 HISTÓRIA A SÚČASNOSŤ CESTOVNÉHO RUCHU

Cestovný ruch ako ho poznáme dnes, vznikol a formoval sa v Európe dlhé tisícročia. Rôzne hospodárske, politické a kultúrne pomery urýchlňovali ale aj spomaľovali jeho vývoj. V nasledujúcich podkapitolách autor nahliadne do jednotlivých období a poukáže taktiež aj na súčasnosť cestovného ruchu.

2.1 História cestovného ruchu

Fenomén cestovný ruch bol známy už v **staroveku**, ale v tomto období nemal charakter turistiky a služby pre cestovateľov nikto nezabezpečoval. Cestovný ruch, ktorý poznáme dnes, sa začal vyvíjať od dôb starovekého Ríma, kedy sa začali budovať hostince, kúpele a iné zariadenia, ktoré slúžili cestujúcim. Rímania pred únikom z bežnej reality už vtedy využívali možnosti letných pobytov mimo mesta. V tejto dobe sa nehovorilo o rekreačnom cestovnom ruchu. Hlavným prvkom cestovného ruchu bol obchod, kvôli ktorému sa cestovalo na veľké vzdialenosti.

V **stredoveku** využívala rekreačný cestovný ruch hlavne šľachta, ktorá bola ubytovaná vo vlastných sídlach, ktoré poskytovali rozptýlenia, akým bol napríklad lov zveri. Liečebné a kúpeľné miesta sa začali rozvíjať v 18. storočí.

V **19. a 20. storočí** bol cestovný ruch fenoménom hlavne pre strednú sociálnu vrstvu. U robotníckej triedy sa začal prejavovať až v medzivojnovom období ale až po druhej svetovej vojne začal jeho výrazný rozmach. V tomto období boli hlavnými atrakciami najmä horské a prímorské oblasti. Hlavným motívom cestovania bol únik z mestského prostredia. História moderného cestovného ruchu je aj úzko prepojená s rozmachom osobnej prepravy. Za formovaním vývoja turizmu v 19. storočí stála parná lokomotíva a v 20. storočí to bolo auto a lietadlo.

Rozkvet cestovného ruchu prerušila prvá svetová vojna, ale v dvadsiatych a tridsiatych rokoch nastal opäť prudký nárast cestovateľov a to hlavne v európskych krajinách.

Najdynamickejším odvetvím svetovej ekonomiky sa stal cestovný ruch po druhej svetovej vojne.⁵

Na začiatku 20. storočia sa začala venovať systematická pozornosť cestovnému ruchu aj z teoretického hľadiska. Najvýznamnejšia práca, ktorá skúma a definuje cestovný ruch ako samostatné odvetvie bola Všeobecná náuka cestovného ruchu od švajčiarskych autorov Hunzikera a Krapfa z roku 1942. V tejto publikácii bol definovaný cestovný ruch, ako autor tejto práce spomína v kapitole 1 Úvod do problematiky cestovného ruchu.⁶

2.2 Cestovný ruch v súčasnosti

V súčasnosti cestovný ruch patrí do trojice najvýkonnejších odvetví, pričom pred ním sa nachádza automobilový a ropný priemysel. Pre mnohé krajiny je cestovný ruch hlavným tvorcom HDP. Naopak sú krajiny, ktorých cestovný ruch je negatívne ovplyvnený politickou situáciou a vojnovými konfliktami. Mnohé rozvojové krajiny, ktoré disponujú potenciálom sa snažia prilákať turistov rôznymi propagačnými materiálmi ako sú videá na sociálnych sieťach a bilbordy, ktoré sú propagované vo vyspelých krajinách.

Cestovný ruch v dnešnej dobe naberá inú podobu ako tomu bolo doteraz. Dôležitú rolu v tomto zohráva globalizácia a vývoj technológií. Cestovanie sa stáva čoraz viac dostupnejšie. Ľudia majú väčšie nároky a vyhľadávajú nové zážitky a to spôsobilo vznik nových trendov v cestovnom ruchu.

K vymedzeniu kľúčových trendov v cestovaní na rok 2016 si autorka zvolila najväčší prieskum medzi cestovateľmi a hoteliermi na svete. Prieskum TripBarometer, ktorý bol vytvorený pre web TripAdvisor analyzuje viac než 44 000 odpovedí. Informuje

⁵PALÁTKOVÁ M. a J. ZICHOVÁ. *Ekonomika turizmu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, s. 13-16. ISBN 978-80-247-3748-5.

⁶BOROVSKÝ, J., E. SMOLKOVÁ, a I. NIŇAJOVÁ. *Cestovný ruch trendy a perspektívy*. 1. vyd. Bratislava: IURA EDITION, 2008, s. 9-10. ISBN 978-80-8078-215-3.

o trendoch v oblasti cestovného ruchu v roku 2016, o tom, ako sa účastníci na cestovnom ruchu rozhodnú cestovať do cieľovej destinácie, koľko za cestu utratia. Taktiež bude spomenutá voľba ubytovania a to, aké bude mať ich rozhodnutie celkový dopad na odvetvie cestovného ruchu.

Trend číslo 1- Hľadanie nových zážitkov

Trendom číslo jedna v roku 2016 bude hľadanie nových zážitkov všetkých vekových kategórií. Podľa výsledkov tohto prieskumu vyplýva:

- 69% cestovateľov v roku 2016 má v pláne vyskúšať niečo nové,
- 17% cestovateľov v tomto roku vyskúša po prvý krát cestovanie ako jednotlivec,
- 15% cestovateľov sa vydá na dobrodružnú cestu.⁷

Trend číslo 2- Minúť viac peňazí, pretože to „stojí za to“

TripBarometer uvádza, že v roku 2016 na celom svete budú cestovatelia ochotní minúť viac peňazí ako tomu bolo doteraz.

- 33% cestovateľov plánuje v roku 2016 minúť viac peňazí, ako v predchádzajúcom roku,
- 49% cestovateľov minie viac peňazí, lebo tvrdia, že si to oni a ich rodina zaslúžia,
- 31% uvádza, že je to kvôli zdraviu a spokojnosti.⁸

Trend číslo 3- Výber destinácie podľa kultúry a špeciálnych ponúk

V dnešnej dobe si cestovatelia vyberajú destinácie podľa rôznych kritérií, vrátane špeciálnych ponúk od ubytovacích zariadení.

- 47% globálnych cestovateľov tvrdí, že navštívili rôzne krajiny kvôli ich kultúre a domácim obyvateľom danej krajiny,

⁷TRIPADVISOR.6 keys travel trends for 2016 [online]. ©2016 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <https://www.tripadvisor.com/TripAdvisorInsights/n2670/6-key-travel-trends-2016>

⁸TRIPADVISOR.6 keys travel trends for 2016 [online]. ©2016 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <https://www.tripadvisor.com/TripAdvisorInsights/n2670/6-key-travel-trends-2016>

- 21% cestovateľov si vybralo určitú destináciu iba kvôli tomu, že daný hotel mal špeciálnu ponuku alebo balíček,
- 20% navštívilo určitú krajinu iba kvôli tomu, že o nej videli program v televízii.⁹

Trend číslo 4- Chládok a Wi-Fi pripojenie

Pri rezervovaní ubytovania v roku 2016 budú cestovatelia hľadať predovšetkým klimatizáciu a Wi-Fi pripojenie.

- Až pre 63% globálnych cestovateľov je klimatizácia zásadným kritériom. Prikladajú jej väčšiu dôležitosť ako bazénu alebo raňajkám,
- 46% cestovateľov uvádza, že by sa nezaobišlo bez bezplatného Wi-Fi pripojenia na izbe,
- 26% uvádza, že v ubytovacom zariadení vyžaduje superrýchle pripojenie k Wi-Fi a 11% cestovateľov je dokonca ochotných si na za to priplatiť.¹⁰

Trend číslo 5- Rastúce ceny izieb

Rada ubytovacích zariadení plánuje v roku 2016 zvýšiť ceny izieb a veľké množstvo hotelierov uvádza, že cíti optimizmus čo sa týka ziskov v tomto roku.

- U 65% majiteľov podnikov je tento optimizmus spojený s očakávaným rastom miestnych udalostí a konferencií,
- skoro polovica hotelierov z celého sveta plánuje v roku 2016 zvýšiť ceny izieb,
- 65% hotelierov plánuje zvýšiť ceny izieb, aby vykompenzovali rastúce režijné náklady, inými dôvodmi môže byť zvýšený dopyt alebo rekonštrukcia.¹¹

⁹TRIPADVISOR.6 keys travel trends for 2016 [online]. ©2016 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <https://www.tripadvisor.com/TripAdvisorInsights/n2670/6-key-travel-trends-2016>

¹⁰TRIPADVISOR.6 keys travel trends for 2016 [online]. ©2016 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <https://www.tripadvisor.com/TripAdvisorInsights/n2670/6-key-travel-trends-2016>

¹¹TRIPADVISOR.6 keys travel trends for 2016 [online]. ©2016 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <https://www.tripadvisor.com/TripAdvisorInsights/n2670/6-key-travel-trends-2016>

Trend číslo 6- Starostlivosť o dobrú reputáciu

Prítomnosť v online priestore má stále veľký význam. V roku 2016 plánujú podniky starostlivo kontrolovať a sledovať, čo o nich píše ľudia na webe.

- 93% hotelierov tvrdí, že pre budúcnosť ich podnikania sú dôležité online recenzie ubytovaných návštevníkov,
- 59% majiteľov ubytovacích zariadení bude do online mena podniku investovať viac, ako to bolo v predchádzajúcom roku.¹²

Z prieskumu TripBarometer pre rok 2016 vyplýva, že požiadavky cestovateľov sa výrazne menia, čo dokazujú prvé štyri trendy tohto prieskumu. Posledné dva trendy sa týkajú hotelierov, ktorí sa musia prispôsobiť a reagovať na meniace sa požiadavky svojich zákazníkov.

2.3 Cestovný ruch na Slovensku

Cestovný ruch patrí k najdynamickejšie sa rozvíjajúcim odvetviam, ktorý svojimi výkonmi na Slovensku predstavuje hospodárske odvetvie. Údaje z roku 2015, ktoré predstavujú príjmy cestovného ruchu presiahli hodnotu 2 miliárd eur. V Slovenskej republike je viac ako 20 tisíc podnikateľov podnikajúcich v tomto odvetví.¹³

Tabuľka 1: Kapacity a výkony ubytovacích zariadení za rok 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Počet ubytovacích zariadení	3 011	3 643	3 485	3 318	3 724

¹²TRIPADVISOR. *6 keys travel trends for 2016* [online]. ©2016 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <https://www.tripadvisor.com/TripAdvisorInsights/n2670/6-key-travel-trends-2016>

¹³EUROSTAT STATISTICS EXPLAINED. *Travel receipts and expenditure in balance of payments, 2010–14 YB16.png* [online]. ©24.11.2015 [cit. 2017-02-02]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Travel_receipts_and_expenditure_in_balance_of_payments,_2010%E2%80%9314_YB16.png

Počet izieb	57 831	63 685	62 578	61 104	64 192
Počet stálych lôžok	134 594	148 898	145 066	141 733	149 379
Počet prenocovaní návštevníkov	10 524 738	10 908 200	11 485 571	10 900 434	12 350 080
Počet prenocovaní cudzincov	4 038 635	4 101 201	4 340 009	3 904 468	4 456 408
Tržby za ubytovanie (EUR)	254 365 013	268 681 341	288 725 125	267 550 285	310 006 913

Zdroj¹⁴

V tabuľke č. 1 autorka práce uvádza, že na Slovensku sa nachádzalo v roku 2015 viac ako 3 700 ubytovacích zariadení, čo je v porovnaní s predchádzajúcimi štyrmi rokmi najviac. Tieto ubytovacie zariadenia disponujú s viac ako 64 000 izbami a takmer 149 380 stálymi lôžkami. Z tabuľky môžeme konštatovať, že hoci počet ubytovacích zariadení v roku 2013 náramne klesol, prudko sa zvýšil počet prenocovaní návštevníkov. V roku 2015 spolu s najvyšším počtom ubytovacích zariadení za posledné roky sledujeme aj nárast počtu prenocovaní návštevníkov a z toho vyplývajúci nárast tržieb za ubytovanie, ktorý činí čiastku 310 006 913 eur.

Slovenská agentúra cestovného ruchu každoročne propaguje Slovensko nie len na kampaniach, ktoré sú zamerané na zahraničný a domáci trh, ale aj na medzinárodných veľtrhoch či prostredníctvom printovej, online a a televíznej reklamy.¹⁵

¹⁴Vlastné spracovanie (2017) na základe SLOVENSKÁ AGENTÚRA PRE CESTOVNÝ RUCH. *Štatistiky*[online]. ©26.01.2017 [cit.2017-01-31]. Dostupné z: <http://www.sacr.sk/sacr/statistiky/>

V nasledujúcej tabuľke autorka uvádza nefinančné ukazovatele zo satelitného účtu Slovenskej republiky, ktoré odhadujú počet ciest, ktoré boli realizované v rámci príjazdového a domáceho ruchu. Nie je možné disponovať s relevantnými dátami, ktoré zanikli pri vstupe Slovenskej republiky do Schengenského priestoru. Zrušením hraničných kontrol teda nie sú k dispozícii informácie o každom návštevníkovi, ktorý prekročil hranice Slovenskej republiky.

Tabuľka 2: Počet ciest a prenocovaní zahraničných návštevníkov

Príjazdový CR	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet ciest návštevníkov	18 975 009	19 204 559	13 427 573	12 215 875	18 228 309	20 374 817
Počet prenocovaní	27 696 132	26 126 357	16 391 200	20 513 900	20 862 300	21 187 959

Zdroj¹⁶

Z tabuľky satelitného účtu, vytvoreného Štatistickým úradom Slovenskej republiky pre roky 2007 až 2012 vyplýva, že počet ciest návštevníkov zo zahraničia v roku 2012 dosiahol viac ako 20 miliónov. Satelitný účet v tomto roku odhaduje aj počet prenocovaní, ktorý dosiahol číslo 21,1 miliónov. Najmenej ciest na územie Slovenska sa zrealizovalo v roku 2010 a v roku 2009 sa zaznamenal najnižší počet prenocovaní

¹⁵SLOVENSKÁ AGENTÚRA PRE CESTOVNÝ RUCH. *Na Slovensku sa bližime k rekordnému počtu turistov* [online]. ©26.01.2017 [cit.2017-01-31]. Dostupné z: http://www.sacr.sk/sacr/novinky/na-slovensku-sa-blizime-k-rekordnemu-poctu-turistov/?tx_ttnews%5Bpointer%5D=1

¹⁶Vlastné spracovanie (2017) na základe MINISTERSTVO DOPRAVY A VÝSTAVBY SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Satelitný účet cestovného ruchu*[online]. ©2006 [cit. 2017-01-31]. Dostupné z: <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=174852>

a to len 16,4 milióny. Autorka sa domnieva, že dôvodom bola svetová hospodárska a ekonomická kríza a taktiež aj konkurenčné krajiny. Môžeme konštatovať, že počet prenocovaní na Slovensku za posledné tri uvedené roky stúpala.

Tabuľka 3: Počet ciest a prenocovaní domácich návštevníkov

Domáci CR	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet ciest návštevníkov	12 734 109	12 781 158	10 650 353	10 432 965	11 927 861	10 122 776
Počet prenocovaní	29 325 600	29 324 230	24 458 184	19 483 704	21 401 090	20 127 071

Zdroj¹⁷

Tieto údaje spracované štatistickým úradom vyjadrujú počet ciest návštevníkov a počet prenocovaní v domácom cestovnom ruchu. Ide teda o domáce obyvateľstvo neprekračujúce hranice územia Slovenskej republiky za účelom účasti na cestovnom ruchu. Z údajov môžeme konštatovať, že počet ciest domáceho obyvateľstva na území Slovenska je o polovicu menší, ako u zahraničných návštevníkov, ktorí pricestovali na toto územie. Počet prenocovaní od roku 2007 do roku 2012 klesal a v roku v 2012 dosiahol číslo 20,1 milióna.

Zhrnutie

Môžeme teda konštatovať, že cestovný ruch mal v minulosti inú podobu, ako je tomu teraz. V minulosti mali ľudia rozdielne dôvody na cestovanie. Najčastejšími dôvodmi bolo obchodovanie a vzdelanie. Až omnoho neskôr dostali ľudia túžbu cestovať

¹⁷Vlastné spracovanie (2017) na základe MINISTERSTVO DOPRAVY A VÝSTAVBY SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Satelitný účet cestovného ruchu*[online]. ©2006 [cit. 2017-01-31]. Dostupné z: <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=174852>

a spoznávať nové nepoznané miesta, k čomu prispel aj skrátený pracovný čas a túžba po úniku z bežnej reality.

V dnešnej dobe je cestovanie bežnou aktivitou. Cestovný ruch sa dokonca v súčasnosti pohybuje na prvých priečkach najvýkonnejších odvetví. Práve preto, že cestovanie sa stáva čoraz dostupnejším, zaznamenali sa rôzne trendy v požiadavkách účastníkov. Autorka sa domnieva, že trendy sa budú neustále meniť a cestujúci budú mať stále väčšie nároky.

Slovenská republika v poslednom roku zaznamenala nárast počtu prenocovaní, čo sa odzrkadlilo aj v tržbách za ubytovanie. Najviac prenocovaní bolo zrealizované zahraničnými turistami. Môžeme teda konštatovať, že Slovenská republika má návštevníkom čo ponúknuť.

3 PREDPOKLADY PRE CESTOVNÝ RUCH

Prostredie, v ktorom sa cestovný ruch vykonáva je vždy veľmi rozmanité. Návštevnosť regiónu závisí skoro vždy od jeho kvality a od toho, ako veľmi je prostredie atraktívne. Následne od úrovne poskytovaných služieb a taktiež aj od sociálnoekonomického postavenia účastníkov cestovného ruchu. Ak posudzujeme predpoklady rozvoja cestovného ruchu v akomkoľvek regióne, je k tomu potrebné pristupovať z viacerých hľadísk. Faktory, ktoré ovplyvňujú cestovný ruch v danom regióne sa delia do troch skupín:

- lokalizačné predpoklady cestovného ruchu,
- realizačné predpoklady cestovného ruchu,
- selektívne predpoklady cestovného ruchu.¹⁸

Lokalizačné predpoklady cestovného ruchu predstavujú predovšetkým primárny potenciál, tvoria tzv. „fyzickú“ základňu pre uspokojenie dopytu. Tvoria teda všetko to, čo sa dá vidieť. O využití lokalizačných faktorov, rozhodujú práve faktory realizačné, ktoré tvoria sekundárny potenciál, teda umožňujú faktickú realizáciu cestovného ruchu. Svojou kapacitou tvoria ponukový strop, pre využitie lokalizačných predpokladov. Selektívne faktory definujú kto a v akej miere sa zúčastní na cestovnom ruchu. Stimulujú vznik cestovného ruchu z hľadiska dopytu a znamenajú spôsobilosť danej krajiny podieľať sa aktívne alebo pasívne na cestovnom ruchu.

3.1 Lokalizačné predpoklady

Lokalizačné faktory vyjadrujú podmienky pre cestovný ruch, ktoré sú dané územím a sú nemenné. Predstavujú základný predpoklad na tvorbu ponuky produktov. Patria medzi ne prírodné predpoklady, ako sú terén, vodstvo podnebie, fauna a flóra. A umelo

¹⁸PLESNÍK, P. *Geografia cestovného ruchu Európy*. 1. vyd. Bratislava: EKONÓM, 2010, s. 8. ISBN 978-80-225-2907-5.

vytvorené predpoklady ako sú kultúrno- historické pamiatky a zariadenia, kultúrno spoločenské podujatia a športové podujatia.¹⁹

Prírodné predpoklady

Ich charakter súvisí s rozmanitosťou prírodného prostredia na zemskom povrchu. Obecne platí, že všetky prvky prírodného prostredia určujú potenciál krajiny. Najvýznamnejšie oblasti pre cestovný ruch sa nachádzajú práve tam, kde sa nachádzajú najpriaznivejšie hodnoty viacerých činiteľov.

Medzi najdôležitejšie prírodné predpoklady patrí **reliéf**. Práve tento faktor vo veľkej miere ovplyvňuje rozvoj cestovného ruchu v regióne. Členenie reliéfu vytvára vhodné predpoklady na športové aktivity, ktoré sú sprevádzané atraktívnymi výhľadmi a scenériami. Ide predovšetkým o vysoké pohoria . Iné formy reliéfu sú vyhľadávané práve pre svoju jedinečnosť. Sú to tektonické prepadliny vyplnené jazerami, priepasti, jaskyne a mnohé ďalšie útvary.

Ďalším významným lokalizačným predpokladom cestovného ruchu je **vodstvo**. Zásoby vody sa vyskytujú na zemskom povrchu ale aj pod ním. Ide o podzemné vody. Tieto druhy vôd, ktoré vyvierajú na zemský povrch majú často priaznivé účinky na ľudský organizmus a svojou atraktívnosťou lákajú veľké množstvo účastníkov na cestovnom ruchu. Je potrebné spomenúť aj vodstvo povrchové, ku ktorému patria moria, jazerá, rieky či plesá.

Podnebie je veľmi dôležitým faktorom pre rozvoj cestovného ruchu. Práve podnebné pásma, teplota či množstvo zrážok vylepšujú vykonávať cestovný ruch na určitom mieste.

Fauna a flóra v porovnaní s ostatnými prírodnými predpokladmi neprispieva v tak výraznej miere k rozvoju cestovného ruchu. Zväčša len dotvára celkový obraz krajiny a umožňuje krajine jej plné využitie pre cestovný ruch. Pre faunu a flóru často platí, že

¹⁹ RYGLOVÁ, K., M. BURIAN a I. VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch- podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, s. 34. ISBN 978-80-247-4039-3.

výskyt a charakteristické črty sa menia v závislosti od zemepisnej šírky a taktiež aj on nadmorskej výšky.

Kultúrno-historické predpoklady

Kultúrno-historické predpoklady, ktoré sú druhou zložkou lokalizačných predpokladov vznikli činnosťou človeka. Svojou hodnotou priťahujú istý okruh návštevníkov, pričom oni sami sú veľkou súčasťou potenciálu krajiny. Tieto predpoklady radíme do troch skupín.

Prvú veľkú skupinu kultúrno-historických predpokladov **tvoria kultúrno-historické pamiatky**. Tieto pamiatky majú veľký vplyv na migračné pohyby za poznáním a poučením nie len v medzinárodnom ale aj v domácom cestovnom ruchu. Návštevníci sa prostredníctvom nich zoznamujú s históriou, architektúrou a s kultúrou na konkrétnom území. Medzi najatraktívnejšie kultúrno-historické pamiatky radíme architektonické diela, ako sú historické celky, hrady a zámky.

Ďalšiu skupinu kultúrno- historických predpokladov **tvoria kultúrne zariadenia a kultúrne akcie**. Ich úloha v cestovnom ruchu je rozdielna a preto ich vieme rozdeliť do troch skupín. Prvú skupinu tvoria múzeá a galérie, druhá skupina je tvorená divadlami, festivalmi a koncertmi a treťou kategóriou sú folklórne slávnosti, kongresy a sympózia.

Treťou skupinou sú **športové akcie**, ktoré zastávajú významné miesto v cestovnom ruchu. Rozvíjajú priateľské vzťahy nie len medzi národmi, ale aj medzi jednotlivými kultúrami.

3.2 Realizačné predpoklady

Veľmi významnou skupinou sú realizačné faktory. Práve vďaka existencii týchto faktorov je možné uskutočňovať cestovný ruch a rekreáciu. Tieto faktory sa môžu rozdeliť do dvoch skupín.

Komunikačné predpoklady

Prvou skupinou sú komunikačné predpoklady. Do tejto skupiny radíme **dopravné prostriedky a dopravnú sieť**, ktoré umožňujú premiestňovanie účastníkov na cestovnom ruchu z miesta ich trvalého bydliska do vybraných regiónov a cieľových miest.

Supraštruktúra cestovného ruchu

Druhú veľkú skupinu tvorí supraštruktúra cestovného ruchu. Slúži na efektívne využívanie stredísk a oblastí cestovného ruchu. Jej hlavnou úlohou je vytvárať vecný predpoklad na zabezpečenie účasti obyvateľstva na cestovnom ruchu. Do supraštruktúry patria všetky hmotné prostriedky, ktoré majú účasť na tvorbe a realizácii služieb pre účastníkov na cestovnom ruchu. Zaraďujeme sem **stravovacie zariadenia**, ako sú reštaurácie a jedálne a **spoločensko-zábavné zariadenia**, ku ktorým radíme kaviarne a vinárne.

Ďalšou podskupinou sú **ubytovacie zariadenia**, voľného cestovného ruchu, ako sú hotely, motely, penzióny, ubytovne, autokempy a chatové osady a ubytovacie zariadenia viazaného cestovného ruchu, a to kúpeľné a podnikové zariadenia a individuálne rekreačné zariadenia.

K supraštruktúre cestovného ruchu patria **športovo-technické zariadenia**, ako sú lanovky, vleky a zjazdovky.

Poslednou skupinou sú špeciálne zariadenia a to zmenárne, **turistické informačné centrá, cestovné kancelárie** a hraničné prechody.²⁰

²⁰TOUŠEK, V., J. KUNC, J. VYSTOUPIL a kol. *Ekonomická a sociální geografie*. Plzeň: Aleš Čenek, 2008, s. 311-315. ISBN 978-80-7380-114-4.

3.3 Selektívne faktory

Selektívne faktory vyznačujú spôsobilosť spoločnosti určitej lokality zúčastňovať sa aktívne a aj pasívne a cestovnom ruchu. Tieto faktory je možné rozlíšiť nasledujúcim spôsobom.

Demografické faktory

Demografická štruktúra obyvateľstva má rozdielny vplyv na intenzitu účasti na cestovnom ruchu, na rekreáciu a na podieľaní sa na špecifických druhoch aktivít vo voľnom čase. Rôzne skupiny obyvateľstva ako sú napríklad rodiny s deťmi, mladí, ľudia staršieho veku, slobodní, muži či ženy, majú iné nároky a preferencie.

Sociálno-ekonomické faktory

Medzi sociálno-ekonomické faktory radíme **vzdelanostnú úroveň obyvateľstva**, s akým najvyšším dosiahnutým vzdelaním obyvateľa disponujú a taktiež aj **rast príjmov** obyvateľstva. Tieto faktory značne ovplyvňujú účasť na cestovnom ruchu.²¹

Politické faktory

Za politické faktory, ktoré ovplyvňujú cestovný ruch sa považuje mierové usporiadanie sveta, stabilita vnútro politickej situácie. Taktiež sem patrí charakter politického systému a taktiež aj štátne hranice, ktoré môžu obmedzovať voľný pohyb obyvateľstva.

Ekologické faktory

Znečisťovanie životného prostredia znižuje životnú úroveň a taktiež aj atraktivnosť destinácie a môže viesť k dočasnému alebo trvalému odlivu turistov z letovísk. Do ekologických faktorov sa radia aj povrchová ťažba a prírodné katastrofy.

²¹LOCHMANNOVÁ, A. *Cestovní ruch*. 1. vyd. Prostějov: Computer Media, 2015, s. 17. ISBN 978-80-7402-216-6.

Zhrnutie

V tretej kapitole autorka venovala pozornosť predpokladom pre cestovný ruch, ktoré ovplyvňujú návštevnosť daného miesta. Rozdelila lokalizačné faktory na prírodné a kultúrne- historické predpoklady, ktoré podľa autorky v najväčšej miere určujú potenciál krajiny. Z teoretického hľadiska sa zaoberala ďalšou skupinou faktorov a to realizačnými faktormi, ktoré následne rozdelila na komunikačné predpoklady a supraštruktúru cestovného ruchu. Venovala sa aj selektívnym faktorom, ktoré určujú spôsobilosť zúčastňovať sa na cestovnom ruchu. Autorka môže teda konštatovať, že nebyť lokalizačných a realizačných predpokladov v krajine, cestovný ruch by sa nemohol praktizovať.

4 PREDSTAVENIE REGIÓNU VYSOKÉ TATRY

Pre podrobnejšie predstavenie regiónu Vysoké Tatry, sa autorka rozhodla v prvej podkapitole vymedziť tento región z geografického hľadiska, v ďalšej podkapitole autorka priblíži históriu Vysokých Tatier a bude sa venovať aj súčasnému stavu tohto regiónu.

4.1 Geografické vymedzenie

Vysoké Tatry sú geomorfologickým podcelkom Východných Tatier, ktoré sa delia na Belianske Tatry a spomínané Vysoké Tatry. Rozprestierajú sa na severe Slovenskej republiky, pričom tvoria hranice s Poľskom. Hrebeň Vysokých Tatier začína vrcholom Svinica na západe a končí vrcholom Jahňací štít na východe. Tiahu sa od Láliového sedla zo západu na východ ku Kopskému sedlu. Ich hlavný hrebeň má dĺžku 26,5 kilometrov a v strede je prehnutý na juh do tvaru podkovy.²²

Obrázok 1: Členenie Vysokých Tatier

Zdroj²³

²²SAMUHEL, S. Vysoké Tatry. 1. vyd. Bratislava: Freytag & Berndt, 2001, s. 5-13. ISBN 80-968109-4-4.

²³HIKING.SK. *Nie sú Tatry jako Tatry* [online]. ©2002-2017 [cit. 2016-10-10]. Dostupné z: http://hiking.sk/hk/ar/1746/nie_su_tatry_ako_tatry.html

Pohorie Vysoké Tatry je súčasťou Karpatského oblúka. Rozprestierajú sa na rozlohe 341 km² a zasahujú na územie Slovenska a Poľska. Na území Slovenska sa nachádzajú na severe krajiny a zaberajú rozlohu 260 km². Sú jediným pohorím Karpát, ktoré má alpský charakter. Preto sa často nazývajú aj "Malé Alpy". Hlavný hrebeň Vysokých Tatier má dĺžku 26 kilometrov. Najvyšší štít s názvom Gerlachovský štít s výškou 2 655 m.n.m. leží v strede vysokotatranského oblúka. V západnej časti Vysokých Tatier je hlavou dominantou Kriváň s výškou 2 494 m.n.m. Vo východnej časti pohoria je Lomnický štít s výškou 2 624 m.n.m., ktorý je tretím najvyšším vrcholom pohoria. Na tomto území sa nachádza množstvo dolín a plies, ktoré sú pozostatkom ľadovcovej činnosti.²⁴

4.2 História Vysokých Tatier

Začiatky osídľovania podtatranskej oblasti siahajú už do praveku, a to aj napriek ťažkým terénnym a klimatickým podmienkam. Za prvého osídľovateľa tohto územia sa považuje neandertálsky pračlovek, ktorého travertínový odliatok lebky pochádza z Gánovského Hrádku. V mladšej dobe kamennej sa ľudia začali zaoberať spracovaním kovov (bronzu a železa). Okolo roku 3000 pr. n. l. pod Tatrami presadili svoju kultúru práve Kelti, ktorí sa považovali za zručných hútnikov a keramikárov. O tom, že na tomto území sa obchodovalo s rímskymi kupcami, nasvedčujú nálezy rímskych mincí v Novom Smokovci, Poprade a v Spišskej Belej. Tento kraj bol v 9. a na začiatku 10. storočia súčasťou Veľkomoravskej ríše. O kolonizáciu tohto územia sa usilovali Húni so svojimi nájazdmi z juhu a poľské kniežatá zo severu. Do 13. storočia na toto územie prišlo množstvo prisťahovalcov. V tomto období na úpäti hôr sa datujú prvé položené základy mnohých súčasných podtatranských obcí.

²⁴MOTYČKA, V. *Vietor v Tatrách*. Ružomberok: EPOS, 2005, s. 32. ISBN 80-89191-19-3.

4.2.1 Vplyv ľudskej činnosti na prírodu v minulých storočiach

Vysoké Tatry sa do 16. storočia stali oblasťou hospodárskeho využívania prírodného bohatstva. Veľké negatíva priniesol práve zvyšujúci sa vplyv ľudskej činnosti na prírodu Tatier. Začala sa nadmerná ťažba dreva, čo malo za následok devastáciu lesa. V tomto období sa s drevom ešte neobchodovalo, ale zvyšovanie počtu obyvateľov na tomto území znamenal aj zvyšovanie spotreby dreva na jedného obyvateľa a to malo za následok zvyšovanie ťažby. Začalo sa rozmáhať baníctvo. Dolovanie zlata, cínu a železa tatranskej prírode veľmi uškodilo. Zvýšil sa počet pytliakov, ktorí pripravili Tatry o množstvo vzácných zvierat. Najväčšie škody tatranskej prírode spôsobili pastieri. Vypaľovali a klčovali kosodrevinu, aby rozšírili plochy na pasenie domácich zvierat. Práve vďaka paseniu sa výrazne zmenilo zloženie pôvodných rastlinných spoločenstiev. Posunutím hornej hranici lesa môžeme konštatovať, že terény a svahy v tejto hranici vyzerali úplne inak pred 600 rokmi ako dnes.

4.2.2 Vysoké Tatry ako stredisko oddychu, turistiky a poznávania

Zmienky o prvých horských výpravách za účelom poznania sa datujú do polovice 16. storočia. Za jednu z prvých známych "turistiek" sa považuje hradná pani Beata Koscielecka Laska z Kežmarku.²⁵ Táto hradná dala zorganizovať prvý turistický výlet do Tatier v roku 1565. V tej dobe to bolo považované za príklad nemravnosti a tak dal túto pani zamurovať jej o 20 rokov mladší manžel do veže.²⁶ Koncom 18. storočia začali byť Tatry vnímané ako centrum turistiky a oddychu. Začalo sa s budovaním prvých turistických ubytovacích zariadení, ktoré sa stali základom dnešného Starého Smokovca. Aby sa mohol na tomto území začať rozvíjať cestovný ruch bránili najmä dopravné ťažkosti, chýbajúce chodníky a taktiež chýbalo aj miesto na prenocovanie pre turistov vo vyšších polohách. V roku 1863 bola postavená prvá ubytovňa s názvom

²⁵MOTYČKA, V. *Vietor v Tatrách*. Ružomberok: EPOS, 2005, s. 28-41. ISBN 80-89191-19-3.

²⁶NOVÁ, P. *Kráľovskej Oldtimer Ralley Tatry sa zúčastní aj grófká* [online]. ©1997-2016 [cit. 2016-10-20]. Dostupné z: <http://nasmikulas.sme.sk/c/7963064/kralovskej-oldtimer-ralley-tatry-sa-zucasti-aj-grofka.html>

Rainerova útulňa, ktorá bola postavená pod vodopádmi Studeného potoka.²⁷ V roku 1871 bola vybudovaná trať košicko-bohumínskej železnice, ktorá napomohla rozvoju nie len priemyslu a hospodárstva, ale aj cestovného ruchu. Po neskoršom dobudovaní "Cesty Slobody" vznikli mnohé súčasné tatranské strediská (Štrbské Pleso, Nový Smokovec, Tatranská Lomnica a ďalšie). Postupne sa vďaka výnimočnej tatranskej klíme začalo s výstavbou prvých kúpeľných a liečebných zariadení. Na ich vzniku sa podieľal doktor Mikuláš Szontagh, ktorý dal podnet na využívanie tatranských miest na účely klimatoterapie. Od tej doby dostal Nový Smokovec charakter kúpeľného mesta.²⁸ V období pred prvou svetovou vojnou neboli Tatry veľmi navštevované. Ľudia začali preferovať oddych pri mori a pre strednú vrstvu bola táto oblasť cenovo nedostupná. V rokoch 1904 až 1906 sa začalo s výstavbou luxusných grandhotelov, ale aj skromnejších ubytovacích zariadení, za účelom opäť prilákať návštevníkov do Vysokých Tatier.²⁹

4.3 Súčasnosc'

V súčasnosti je región Vysoké Tatry najnavštevovanejším regiónom na Slovensku. Po roku 2009, kedy priemerná návštevnosť Vysokých Tatier klesla na polovicu z dôvodov hospodárskej krízy, v tomto regióne narastá návštevnosť každým rokom. Najväčšiu časť návštevníkov tvoria slovenskí obyvatelia a následne je to klientela z Poľska a z Českej republiky. Podľa údajov zo štatistického úradu v roku 2015 región Vysoké Tatry zaznamenal až 1 779 360 prenocovaní návštevníkov, čo je o 330 000 viac ako v roku 2012 a až o 523 000 viac, ako v roku 2009. Tieto údaje hovoria o každoročnom pribúdaní turistov do tohto regiónu.

²⁷Tatry v histórii [online]. . ©2009-2016 [cit. 2016-10-20]. Dostupné z : <http://www.tatryportal.sk/historia-tatier.html>

²⁸LACIKA, J. *Tatry a okolí*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 2004, s. 13. ISBN 80-7200-884-6.

²⁹MOTYČKA, V. *Vietor v Tatrách*. Ružomberok: EPOS, 2005, s. 40. ISBN 80-89191-19-3.

Zhrnutie

Môžeme konštatovať, že región Vysoké Tatry sa stal centrom turistiky až koncom 18. storočia. K jeho rozvoju prispelo vybudovanie železničnej trate, ktorá dopomohla k sprístupneniu Tatier. K návštevnosti sa podpísala predovšetkým výnimočná klíma, vďaka ktorej začali postupne vznikáť liečebné zariadenia. Tento región začal byť vyhľadávaný a navštevovaný po prvej svetovej vojne, kedy sa stal cenovo dostupným pre všetkých.

Vysoké Tatry v súčasnosti slúžia najmä ako miesto oddychu či už pasívneho, alebo aktívneho. Nachádza sa tu veľké množstvo ubytovacích zariadení rôznych kategórií, stravovacie zariadenia, taktiež aj kultúrne zariadenia a široká ponuka športových aktivít. Všetok zmieny potenciál autorka práce podrobnejšie popíše v nasledujúcej kapitole

5 ANALÝZA PREDPOKLADOV PRE CESTOVNÝ RUCH VO VYSOKÝCH TATRÁCH

Na zistenie potenciálu tohto regiónu sa autorka rozhodla bližšie skúmať Vysoké Tatry z troch hľadísk. V tejto podkapitole budú spomenuté lokalizačné podmienky a realizačné podmienky v tomto regióne a to, z dôvodu zistenia a zhodnotenia jeho potenciálu. Následne budú spomenuté selektívne predpoklady, ktoré vplývajú na intenzite účasti na cestovnom ruchu v Slovenskej republike.

5.1 Lokalizačné predpoklady

Medzi lokalizačné predpoklady, ktoré sú na danom území nemenné patria :

5.1.1 Prírodné predpoklady

Reliéf

Vysoké Tatry sú vyhľadávané práve svojou rozmanitosťou terénu. Nachádza sa tu 29 vrcholov, ale len 9 z nich je sprístupnených. K najobľúbenejším výstupom patrí výstup na Rysy. Tento vrchol je hraničným s Poľskom. Medzi najnavštevovanejšie patrí taktiež Lomnický štít, na ktorý je výstup možný len s lanovkou a vysokohorským sprievodcom. Na tomto štíte sa nachádza Observatórium, ktoré slúži ako pracovisko pre astronómov a na hydrometeorologické meranie Slovenského hydrometeorologického ústavu. Vyhľadávané štíty sú aj Krivá, Svinica a ďalšie.³⁰ Presným opakom vysokých štítov vo Vysokých Tatrách sú doliny. Vo Vysokých Tatrách sa nachádza 35 dolín. Najviac vyhľadávanou dolinou je Mengusovská dolina, ktorej náučná trasa je dlhá 8 kilometrov a nachádza sa v nej Popradské pleso. Velická dolina s dĺžkou 6 kilometrov, ležiaca pod svahmi Gerlachovského štítu, je taktiež vyhľadávanou oblasťou. Nachádza sa tu Velické pleso neďaleko od Sliezskeho domu, od ktorého vedie výstup na najvyššiu horu

³⁰ZDRUŽENIE CESTOVNÉHO RUCHU VYSOKÉ TATRY. *Tatranské turisticky sprístupnené štíty* [online]. ©2016 [cit. 2016-11-25]. Dostupné z: <http://www.tatry.sk/tipy-na-vylety/turisticke-ciele/tatranske-turisticky-spristupnene-stity/>

Slovenska a to práve na Gerlachovský štít.³¹ Vo Vysokých Tatrách je množstvo jaskýň, no len jedna je sprístupnená pre verejnosť. Je ňou Belianska jaskyňa, ktorá je krasového typu s bohatou kvapľovou výzdobou. Zaujímavé sú v tejto jaskyni jaskynné jazierka, sintrové vodopády a stalagmity. V časti jaskyni s názvom Hudobná sieň sa pre jej dobré akustické podmienky konali hudobné koncerty klasickej hudby.³²

Podnebie

Vysoké Tatry majú podnebie najmä vysokohorského rázu, kedy sú typické dlhé studené zimy, krátke teplé letá a najviac zrážok tu spadne v letnom období. Sneh v tejto oblasti pretrváva až 180 dní v roku v údoliach a 250 dní v najvyšších oblastiach. V tienistých svahoch a žľaboch sa dokonca udržuje sneh po celý rok. Pre Tatry je typické veterné počasie až 300 dní v roku. Turisti počas turistiky a výstupoch na štíty musia počítať s náhlymi zmenami vetra. Najvyššie položená meteorologická stanica na Slovensku sa nachádza na Lomnickom štíte, kde teplota neprekračuje -3,7 °C. Počas letných mesiacov nie je nezvyčajné dívať sa z rozkvitnutej doliny na zasnežené vrcholy Vysokých Tatier. Je to spôsobené veľkým rozdielom nadmorskej výšky.³³

Vodstvo

Riečnu sieť Vysokých Tatier môžeme zaradiť do úmoria Čierneho a Baltského mora. V tomto regióne pramenia významné rieky ako sú Biely Váh, prameniáci pod Kriváňom, ktorý smeruje cez rieku Dunaj až do Čierneho mora. Ďalšími významnými riekami sú rieky Bialka a Poprad, ktoré sa vlievajú do Dunajca prameniaceho na poľskej strane Tatier a následne odvádzajú vodu až do Baltského mora. Nachádza sa tu aj množstvo turisticky vyhľadávaných vodopádov, ktoré vznikli po ústupe ľadovcov z tatranských dolín. Najväčším vodopádom je Kmeťov vodopád, ktorý dosahuje výšku až 80 metrov nachádzajúci sa v Kôprovej doline. Titulom najkrajší vodopád sa pýši vodopád Skok, ktorý sa nachádza v Mlynskej doline. Veľmi navštevované sú aj

³¹ZDRUŽENIE CESTOVNÉHO RUCHU VYSOKÉ TATRY. *Tatranské doliny* [online] .©2016 [cit. 2016-11-25]. Dostupné z : <http://www.tatry.sk/tipy-na-vylety/turisticke-ciele/tatranske-doliny/>

³²*Belianska jaskyňa* [online]. ©2008-2016 [cit. 2016-11-22]. Dostupné z: <https://kamnahory.sk/Jaskyne/Spristupnene-jaskyne/Belianska-jaskyna.html>

³³VYSOKÉ TATRY. *Podnebie* [online]. [cit. 2016-11-22]. Dostupné z: <http://vysoketatry.weblahko.sk/Podnebie.html>

vodopády Studeného potoka, Obrovský vodopád.³⁴ Vo Vysokých Tatrách sa nachádza približne 80 ľadovcových jazier- plies. Plesá v Tatrách majú okrúhly tvar a podľa vzniku ich rozdeľujeme na kárové, ktoré vznikli v ľadovcových kotloch a na morénové, ktoré vznikli po roztopení ľadovca v zníženinách obklopené morénami. Najväčšie pleso Veľké Hincovo pleso sa nachádza v Mengusovskej doline s veľkosťou 20 hektárov. Druhým najväčším a zároveň aj najvyhládavanejším plesom je Štrbské pleso. Zaujímavosťou je, že z tohto plesa voda vyteká na dve strany, do Baltského ale aj do Čierneho mora.³⁵

Fauna

Vo Vysokých Tatrách sa nachádza zaujímavá a pestrá fauna. Jej počet klesá so stúpajúcou nadmorskou výškou, tak ako to je aj pri tatranskej flóre. Vo Vysokých Tatrách sú zákonom chránené všetky živočíchy okrem líšky. V lesoch prevláda jelenia zver a tak nie je až tak ojedinelé, stretnúť sa s ňou pri pešej túre. Žijú tu aj srnce, vlky, divé svine, kuny, ojedinele aj rysy, veverice a medvede. Tieto bylinožravce možno v poslednej dobe stretnúť čoraz častejšie na turistických chodníkoch, ale už aj v okolí ľudských obydľí.³⁶ Dôvodom sú vysoké počty medved'ov, ale aj ich snaha o získavanie potravy z kontajnerov. Vysoké Tatry sú domovom aj pre dravé vtáky a to orla, myšiaka, jastraba a sovy. Typickými živočíchmi alpínskeho stupňa sú kamzík vrchovský tatranský, ktorý je uvedený ako symbol na znaku TANAP-u a svišť vrchovský tatranský. Oba tieto živočíchy sú glaciálnymi relikťami.

TANAP

Tatranský národný park je najstarším národným parkom na Slovensku. *Tatranský národný park bol vyhlásený zákonom SNR č. 11/1948 Zb. o Tatranskom národnom parku zo dňa 18. decembra 1948 s účinnosťou od 1. januára 1949. Nariadením vlády SSR č. 12/1987 Zb. zo dňa 6. februára 1987 boli za súčasť TANAP-u vyhlásené Západné*

³⁴SLOVAK REGION. *Vysoké Tatry* [online] .©2006-2016 [cit. 2016-11-25]. Dostupné z : <http://www.slovakregion.sk/predstavujeme/vysoke-tatry>

³⁵*Plesá vo Vysokých Tatrách* [online] .©2008-2016 [cit. 2016-11-25]. Dostupné z: <https://kamnahory.sk/Vysoke-Tatry/Plesa/>

³⁶SAMUHEL, S. *Vysoké Tatry*. 1. vyd. Bratislava: Freytag & Berndt, 2001, s.14. ISBN 80-968109-4-4.

*Tatry. Dňa 1. marca 2003 nadobudlo účinnosť Nariadenie vlády SR č. 58/2003 zo dňa 5. februára 2003, ktorým sa vyhlasuje Tatranský národný park, na základe ktorého boli spresnené hranice národného parku a jeho ochranného pásma.*³⁷ Jeho správa sídli v Tatranskej Lomnici. Tatranský národný park tvorí na hraniciach biletárne pohraničné chránené územie s poľským Tatrańskim parkom narodowym. Jeho správa sídli v Zakopanem. Národný park okrem svojej hlavnej činnosti, ktorú si objasníme neskôr má široké využitie. Slúži návštevníkom na šport, liečbu, poznávanie, oddych a turistiku. Na jeho území majú návštevníci k dispozícii množstvo náučných chodníkov. Ich sieť má dĺžku približne 600 km. Ročne navštívi tento národný park približne 3,5 milióna návštevníkov.³⁸ Nachádza sa tu veľké množstvo vzácnej fauny a flóry, glaciálne relikty a tatranské endemity. Z tohto dôvodu bolo toto územie zaradené do 3. až 5. stupňa ochrany. V roku 1993 v Paríži vydalo UNESCO certifikát, v ktorom udelilo TANAP-u a TPN štatút biosferickej rezervácie.³⁹

Hlavné činnosti ochrany prírody:

- vytváranie podmienok pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a rozumné využívanie prírodných zdrojov,
- záchrana prírodného dedičstva,
- prispievanie k zachovaniu rozmanitosti foriem života,
- udržiavanie ekologickej stability územia.

Flóra

Vo Vysokých Tatrách sa nachádza veľké množstvo rastlinstva. Vysoké Tatry musíme výškovo rozdeliť do tzv. vegetačných zón, ktoré sú typické svojimi klimatickými podmienkami a životom rôznych druhov rastlín. V nízkych polohách pohoria, vo výške pod 800 m.n.m. sa nachádza submontánny stupeň, v ktorom sa nachádzajú hospodársky využité plochy. V nadmorskej výške 800 m.n.m až 1 550 m.n.m. sa nachádza montánny stupeň. Je to pásmo medzi dolnou a hornou hranicou lesa. Do výšky 1 300 m.n.m. sa

³⁷TATRANSKÝ NÁRODNÝ PARK. *Tatranský národný park- základné informácie* [online].© 2012 [cit. 18.11.2016]. Dostupné z: <http://spravatanap.sk/web/index.php/2012-08-24-09-58-43/zakladne-informacie-sk>

³⁸PORADCA PODNIKATEĽA. *Cestovný ruch a podnikanie*. Žilina: Tlačiareň Danubiaprint, 1992, s. 96. ISBN 80-85437-13-X.

³⁹MOTYČKA, V. *Vietor v Tatrách*. Ružomberok: EPOS, 2005, s. 32. ISBN 80-89191-19-3.

tiahne pásmo ihličnatých najmä smrekových lesov premiešaných na juho- západe Vysokých Tatier smrekovcami, vo východnej časti jedľami. Vo vyšších polohách sa nachádzajú limby, ktoré sú okrasou týchto lesov. Po veternej kalamite v roku 2004, bolo množstvo stromov zničených. Nad touto nadmorskou výškou ostali Vysoké Tatry takmer nedotknuté a nepoškodené. Nad výškou 1 550 m.n.m. sa rozprestiera subalpínske pásmo, v ktorom sa nachádza prevažne kosodrevina, vyššie už aj trávy, lišajníky a vysokohorské lúky s pestrou kvetenou. V najvyšších polohách nad 2 300 m.n.m. sa nachádza už subniválny stupeň, kde je terén skalnatý a rastlinstvo chudobné, hoc botanici našli aj na vrchole Gerlachovského štítu približne 20 druhov rastlín.⁴⁰

5.1.2 Kultúrno-historické predpoklady

Múzeá

Vo Vysokých Tatrách sa nachádza dostatok múzeí, ktoré znázorňujú prírodu, historické športy a zmenu života v tomto regióne.

SKI-MUZEUM - toto múzeum sa nachádza v Tatranskej Lomnici. Znázorňuje históriu a samotný vývoj zimných športov vo Vysokých Tatrách od roku 1945. Expozícia tohto múzea sa rozprestiera na ploche 300m² a návštevníci majú k dispozícii 19 tematických tabúl. Múzeum ponúka zaujímavé informácie o vzniku samotného lyžovania, horolezectva, sánkovania a korčuľovania.⁴¹

Múzeum TANAP-u v tomto múzeu sa návštevníci oboznámia s dejinami sprístupňovania Vysokých Tatier, prírodou a s jej ochranou. Múzeum je rozdelené na štyri časti a to prírodovednú, ochranársku, historickú a etnografickú. Nachádza sa tu sála na premietanie filmov, videí a fotografií o Vysokých Tatrách. Toto múzeum patrí medzi najnavštevovanejšie na Slovensku a ročne ho navštívi okolo 30 000 návštevníkov.

Múzeum tatranskej kinematografie a fotografie v Starom Smokovci - ponúka návštevníkom staré fotografie, a videá, ktoré znázorňujú život, premenu a atmosféru

⁴⁰Motyčka, V. *Vietor v Tatrách*. 1. vyd. Ružomberok: EPOS, 2005, s. 33. ISBN 80-89191-19-3.

⁴¹SKI MUSEUM TATRANSKÁ LOMNICA. Múzeum [online].©2015 [2016-12-11] . Dostupné z: <http://www.skimuseum.eu/>

Vysokých Tatier v minulosti. Nachádza sa tu aj expozícia vývoja fototechniky od konca 19. storočia.⁴²

Galérie

Galéria Encián- sa nachádza na Skalnatom plese vo výške 1 751m.n.m. a je najvyššie položenou galériou v strednej Európe. Nachádza sa v obnovenej budove Encián, ktorá v minulosti slúžila aj ako ubytovňa a reštaurácia. V tejto galérii majú výstavy umelci a maliari.

Galéria ULUV- nachádzajúca sa v Tatranskej Lomnici, ponúka výstavy zo súčasného remesla a taktiež aj z ľudovej umeleckej výroby.⁴³

Hmotné kulturné památky

Symbolický cintorín- je pamätným miestom vo výške 1 525 m.n.m. v blízkosti Popradského plesa. Bol vytvorený na pamiatku tých, ktorí nechali svoje životy na tomto území.

5.2 Realizačné predpoklady

K najhlavnejším realizačným predpokladom patrí najmä doprava a športovo- rekreačné predpoklady. Autorka v tejto podkapitole spomenie rôzne druhy dopravy, ktorú je možné využiť v tomto regióne. Taktiež spomenie široké množstvo športovo- rekreačných predpokladov.

⁴²ŠTÁTNE LESY TANAPU. *Múzeum TANAP-u* [online]. ©2007-2017 [cit. 2016-12-11]. Dostupné z: <http://www.lesytanap.sk/sk/pre-navstevnikov/muzeum-tanapu/>

⁴³VYSOKÉ TATRY. *Tatranská legenda oživa* [online]. ©2005-2017 [cit. 2016-12-11]. Dostupné z: <http://www.vt.sk/de/urlaub/skifahren/neues/tatranska-legenda-oziva-galeria-encian>

5.2.1 Infraštruktúra

Železničná

Vysoké Tatry ležiace na severe Slovenska sú dobre dostupné z každej svetovej strany. Sú prepojené pomocou železničnej stanici Poprad, ktorá je dôležitým prestupným uzlom. Prechádzajú cez neho vlaky smerujúce z Bratislavy do Košíc, ktoré chodia v pomerne častých intervaloch. Následne z Popradu sa návštevníci do Vysokých Tatier dostanú tatranskou električkou alebo elektrickým motorovým vlakom. Tatranská električka z Popradu do Vysokých Tatier smeruje popri ceste slobody, ktorá sa tiahne zo západu na východ a je najvhodnejším dopravným prostriedkom vo Vysokých Tatrách. Cestujúci majú možnosť sa kochať krásnou scenériou prírody a vyhnú sa drahému poplatku za parkovanie.

Ozubnicová železnica alebo tzv. "zubačka" spája Tatranskú Štrbu so Štrbským Plesom. Trvanie cesty je len 15 minút a premáva cez zastávku Tatranský Lieskovec. V prevádzke je už od roku 1970, kedy sa na Štrbskom Plese konali majstrovstvá sveta v lyžovaní.⁴⁴

Vertikálna

Návštevníci majú možnosť dostať sa do vyššie položených oblastí pomocou 5 druhov lanoviek. Zo stanice Štrbské Pleso na Predné Solisko majú návštevníci možnosť využiť 4-sedačkovú lanovku, ktorá vedie až do výšky 1 814 m.n.m. Táto lanovka prekoná rozdiel 431 m.n.m. za necelých 7 minút. Na Hrebienok, ktorý patrí jednoznačne k najaktraktívnejším cieľom v Tatrách, sa môžu návštevníci dostať pozemnou lanovkou, ktorá vedie zo stanice Starého Smokovca. Cestujúci prekonajú výškový rozdiel 255 m.n.m. za 7 minút a dostanú sa do výšky 1 272m.n.m. Tento zážitok si vyskúšala aj anglická kráľovná pri jej návšteve Vysokých Tatier.

Na druhy najvyšší štít a to Lomnický štít sa návštevníci musia vyvieť až s tromi lanovkami. Z Tatranskej Lomnice ich vyvezie 4-miestna kabínková lanovka na medzi

⁴⁴Doprava ve Vysokých Tatrách [online]. ©2016 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://www.vysoke-tatry.cz/informace/prakticke-informace/>

stanicu Štart. Odtiaľ následne premáva 15- miestna moderná gondola, ktorá vedie až na Skalnaté pleso. Odtiaľ sa môžu návštevníci zviať visutou červenou lanovkou s 21 miestnou kapacitou, ktorá prekonáva až 855 metrové prevýšenie na Lomnický štít.⁴⁵

Automobilová

Cestujúci, ktorí sa chystajú navštíviť Tatry či už zo západu alebo z východu, majú možnosť využiť tzv. "Severný ťah", ktorý prechádza cez mesto Poprad. Túto cestu tvorí diaľnica D1, ktorá je ešte vo výstavbe a má úspešne spojiť Bratislavu s Košicami a s hranicami Ukrajiny. Táto cesta by mala byť dokončená v roku 2024 a preto ju doposiaľ striedajú cesty prvej triedy. V dnešnej dobe je jej dĺžka približne 359 km. Veľkou nevýhodou vo Vysokých Tatrách je parkovanie. V hlavných sezónach sú parkoviská veľmi drahé a preplnené.⁴⁶

Autobusová

Cestovať v Tatrách autobusovou dopravou je tiež veľmi výhodné. Autobusom, ktorý začína svoju jazdu v Poprade, máte možnosť dostať sa aj do tých častí, do ktorých tatranská električka nepremáva.

Letecká

Vstupnou bránou do Vysokých Tatier je letisko v Poprade. Je najvyššie položeným medzinárodným letiskom v strednej Európe. Vzdialenosť medzi popradským letiskom a lyžiarskym strediskom Tatranská Lomnica je len 15 minút. Pristávacia dráha je vhodná pre lietadlá, ktoré sú určené na krátke alebo strednedlhé lety. Popradské letisko ponúka momentálne tri pravidelné lety a to do Londýna, na letisko Luton 4 krát týždenne a taktiež do Rigy a do Varšavy. V letnej sezóne sú odtiaľ prevádzkované charterové lety do Bulharska (Burgas), Turecka (Antalya), Albánska (Tirana) a Grécka (Araxos).⁴⁷

⁴⁵VYSOKÉ TATRY. *Lomnický štít* [online] .©2005-2016 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://www.vt.sk/zazitky/vylety-lanovkami/lomnicky-stit/>

⁴⁶ Diaľnica D1 [online] . ©2011 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://www.ndsas.sk/dialnica-d1/44381s>

⁴⁷LETISKO. *Pravidelné lety* [online] .©2009-2016 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://www.airport-poprad.sk/sk/podstranky/cestujuci/kamlietame.php>

5.2.2 Športovo- rekreačné predpoklady

Zjazdové lyžovanie

Návštevníci Vysokých Tatier majú v tomto regióne dostatok príležitostí na lyžovanie. Medzi najnavštevovanejšie patrí lyžiarske stredisko Štrbské pleso, ktoré ponúka návštevníkom na južných svahoch Predného Soliska 9,3 kilometra zjazdoviek. Nachádzajú sa tu tri zjazdovky, ktoré vyžadujú ľahkú náročnosť a 5 zjazdoviek so stredne ťažkou náročnosťou. Najvyšším bodom tohto strediska je Solisko, ktoré sa nachádza v nadmorskej výške 1825m.n.m. a tak návštevníci prekonajú až 465 metrové prevýšenie od najnižšieho bodu Štrbské Pleso. Návštevníci majú k dispozícii 2 sedačkové lanovky a 3 kotvy.

Ďalším vyhľadávaným lyžiarskym strediskom je Tatranská Lomnica. Je to najvyššie položené lyžiarske stredisko na Slovensku a upravené terény sa nachádzajú až na úpätí Lomnického štítu v nadmorskej výške 2196 m.n.m. Celková dĺžka zjazdoviek je 12 kilometrov s ľahkou náročnosťou až po ťažkú náročnosť. Ľahké zjazdovky sa nachádzajú na Štarte a na Bukovej, kde návštevníkom na prevoz slúžia dve bublinové 4-miestne lanovky a jedna kabínková, mierne zjazdovky pre pokročilých sú na Čučoriedkach a Generále, kam sa dostanú návštevníci 4-miestnou sedačkou. Skúsení lyžiarri majú možnosť zlyžovať až z Lomnického sedla, kam ich prinesie 3-miestna sedačka.

Pre začiatočníkov a nenáročných lyžiarov je najvhodnejším lyžiarskym strediskom Starý Smokovec. V tomto stredisku sa nachádza jedna kabínková lanovka, s ktorou sa lyžiarri dostanú na Hrebienok a 2 vleky, ktoré sa nachádzajú na Jakubkovej lúke. Nachádzajú sa tu zjazdovky len miernej náročnosti, čo ocenia hlavne rodiny s deťmi. Hlavnou atrakciou tohto strediska je 2,5 kilometrová sánkarská dráha, ktorá vedie po osvetlenej trati z Hrebienka do Starého Smokovca..⁴⁸

Vo všetkých z už spomenutých lyžiarskych strediskách sa nachádza požičovňa lyží a snowbordov, lyžiarska škola so skúsenými inštruktormi a reštaurácie.

⁴⁸VYSOKÉ TATRY. *Lyžovačka* [online]. ©2005-2017 [cit.2016-12-11]. Dostupné z: <http://www.vt.sk/lyzovačka/>

Ďalšími významnými, ale menej navštevovanými lyžiarskymi strediskami sú Jezersko v Bachledovej doline s dĺžkou trate 11 kilometrov, s dvomi sedačkami a s rôznymi stupňami obtiažnosti a Snowpark Lúčivná, kde sa nachádzajú dve stredne obtiažne zjazdovky.

Bežecké lyžovanie

Bežecké lyžovanie sa stáva stále viac a viac obľúbeným a vyhľadávaným športom. Vysoké Tatry majú na bežecké lyžovanie výborné podmienky. Nachádza sa tu viac ako 80 kilometrov bežeckých tratí. Medzi najznámejšie patrí Štrbské Pleso, kde sú trate dlhé 27 kilometrov, Tatranská Lomnica s dĺžkou 25 kilometrov, Starý Smokovec s 19 kilometrami a Golfový rezort Black Stork vo Veľkej Lomnici má dĺžku tratí 12 kilometrov.⁴⁹

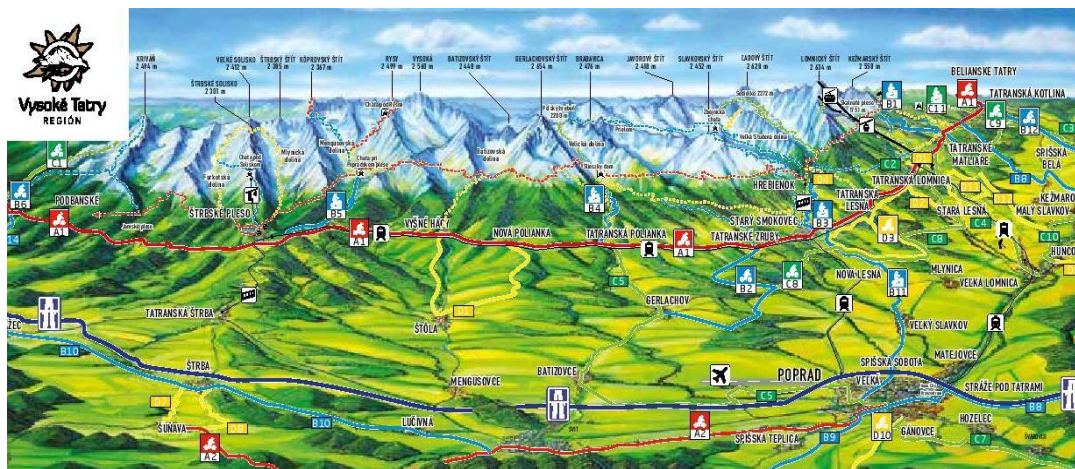
Cyklistika

V regióne Vysoké Tatry sa nachádza vyše 300 kilometrov cyklotrás, ktoré sú rozdielne náročné. Nachádzajú sa tu trasy pre rodiny s deťmi, trasy pre cestných ale aj horských cyklistov ako aj pre začiatočníkov. Nachádza sa tu 39 značených a odporúčaných cyklotrás. Červenou farbou sa značia diaľkové trasy, modrou sa značia dlhšie a náročnejšie trasy mimo magistrály, zelenou sú označované nenáročné trasy a trasy vhodné pre rodiny s deťmi a žltá farba vyznačuje rôzne odbočky ku prírodným alebo kultúrnym zaujímavostiam.⁵⁰

⁴⁹VYSOKÉ TATRY REGIÓN. *Bežecké lyžovanie* [online]. ©2017 [cit.2016-12-11]. Dostupné z : <http://regiontaty.sk/sk/aktivity/lyzovanie/bezecke-lyzovanie/>

⁵⁰VYSOKÉ TATRY REGIÓN. *Cykloturistika* [online]. ©2017 [cit.2016-12-11]. Dostupné z : <http://regiontaty.sk/sk/aktivity/leto-v-tatrach-2/cykloturistika-2/>

Obrázok 2: Cyklotrasy vo Vysokých Tatrách

Zdroj:⁵¹

Tabuľka 4: Príklady jednotlivých cyklotrás v podrobnejšom zobrazení

Názov	Náročnosť	Začiatok	Cieľ	Počet kilometrov
A1	C	Podbanské	Lysá Poľana	65,9
B3	C	Starý Smokovec	Hrebienok	2,8
C8	C	Tatranská Lomnica	Žakovská poľana	13,5
D3	C	Nová Lesná	Nová Lesná- cez Dolný Smokovec	11,2

Zdroj:⁵²

⁵¹Vlastné spracovanie (2017) na základe VYSOKÉ TATRY REGIÓN. *Cykloturistika v Tatrách*[online]. ©2017 [cit.2016-12-11]. Dostupné z : <http://regiontatra.sk/sk/aktivity/cyklistika/cykloturistika-v-tatrach/>

Autorka práce pre podrobnejšie predstavenie cyklotrás z obrázku 2 vytvorila tabuľku, v ktorej vybrala jednu trasu, z každej náročnosti. Tabuľka v prvom stĺpci uvádza názov cyklotrasy, v druhom stĺpci tabuľky je rôznofarebne vyznačená náročnosť trasy, tretí a štvrtý stĺpec popisuje začiatok a koniec trasy a v poslednom stĺpci je vyjadrená dĺžka trasy.

Pešia turistika

Vďaka množstvu turistických trás sú Vysoké Tatry vyhľadávanou lokalitou milovníkov pešej turistiky. Na území TANAP- u sa nachádza vyše 600 kilometrov označených chodníkov, vďaka ktorým môžu turisti preskúmať rôzne zákutia tohto regiónu. Turistickými chodníkmi sa návštevníci dostanú cez doliny k rôznym tatranským chatám, môžu zdolať menej náročné tatranské vrcholy a tatranské sedlá. Náročné úseky sú istené reťazami, ktoré slúžia hlavne pre bezpečnosť za zlého počasia. Od 1. novembra do 15. júna je uzavretých 230 kilometrov turistických chodníkov a pre ostatné trasy využívajú Štátne lesy TANAP- u zimné značenie. Na všetkých turistických chodníkoch turisti nájdu informačné smerníky a tabule. Turistické značenie je štvorcového tvaru, v ktorom sa nachádzajú tri vodorovné rovnobežné pruhy, pričom stredný pruh je vždy vyfarbený vodiacou čiarou. Vo Vysokých Tatrách sa pre značenie turistických trás používajú štyri farby. Červená farba je určená pre hrebeňové trasy, modrá pre diaľkové trasy, zelenou sú vyznačené prístupové trasy a žltá farba vyznačuje spojky medzi trasami iných farieb.⁵³

Príklady jednotlivých turistických trás budú znázornené v tabuľkách č. 5,6,7.

⁵²VYSOKÉ TATRY REGIÓŇ. *Cykloturistika v Tatrách* [online]. ©2017 [cit.2016-12-11]. Dostupné z : <http://regiontaty.sk/sk/aktivity/cyklistika/cykloturistika-v-tatrach/>

⁵³*Vysoké Tatry* [online]. ©2008-2016 [cit.2016-12-11]. Dostupné z: <https://kamnahory.sk/Vysoke-Tatry.html>

Tabuľka 5: Turistický chodník na vysokohorskú chatu

Značenie trasy	Začiatok trasy	Koniec trasy	Trvanie	Nadmorská výška
	Strarý Smokovec	Sliezske dom	↑ 2h 25min ↓ 1h 55min	1670 m.n.m.

Zdroj⁵⁴

Autorka touto tabuľkou popisuje turistický chodník zo Starého Smokovca na chatu Sliezske dom, ktorý je označený žltou farbou. Dĺžka výstupu trvá 2 hodiny a 25 minút a dĺžka zostupu trvá 1 hodinu a 55 minút. Sliezske dom sa nachádza v nadmorskej výške 1670 m.n.m.

Tabuľka 6: Turistický chodník prechodu cez Široké sedlo

Trasa	Prevýšenie	Trvanie
Ždiar- Široké sedlo (1825 m.n.m.) - Kopské sedlo- Tatranská Javorina	hore : 929,5m dole: 825,5 m	6,3 hodiny

Zdroj⁵⁵

Autorka vyššie uvedenou tabuľkou popisuje trasu cez Široké sedlo, ktorého nadmorská výška je 1825 m.n.m., pri ktorej turisti prekonávajú prevýšenie 929,5 metrov smerom nahor a 825,5 metrov nadol. Trasa trvá 6,3 hodiny.

⁵⁴Vlastné spracovanie (2017) na základe TATRY PORTAL. *Turistika vo Vysokých Tatrách* [online]. ©2009-2017 [cit.2016-01-03]. Dostupné z: <http://www.tatryportal.sk/sport/turistika/>

⁵⁵Vlastné spracovanie (2017) na základe TATRY PORTAL. *Turistika vo Vysokých Tatrách* [online]. ©2009-2017 [cit.2016-01-03]. Dostupné z: <http://www.tatryportal.sk/sport/turistika/>

Tabuľka 7: Túra na vrchol Rysy

Trasa	Prevýšenie	Trvanie
Štrbské Pleso-Poporadské Pleso-sedlo Váha- Rysy (2499 m.n.m.)	1 150 m	↑ 4 h 40 min ↓ 3 h 40 min

Zdroj⁵⁶

Tabuľka popisuje túru na vrchol Rysy, ktorý je v nadmorskej výške 2 499 m.n.m. Prevýšenie od najnižšieho bodu je 1 150 metrov. Dĺžka trvania tohto výstupu je 4 hodiny a 40 minút a dĺžka zostupu trvá 3 hodiny a 40 minút.

Golf

V posledných rokoch sa golf stal veľmi populárnym a vyhľadávaným športom. Golfová ihrisko nechýba ani vo Vysokých Tatrách a to konkrétne vo Veľkej Lomnici. Nachádza sa tu golfový rezort Black Stork, ktorý je vhodný nie len pre hráčov golfu ale aj na usporiadanie golfových turnajov a golfových táborov. Toto golfové stredisko, ktorého súčasťou je aj 4-hviezdičkový hotel Intercontinental disponuje s 27-jamkovým ihriskom a tréningovými plochami. Je ocenený prestížnou značkou APGA Golf Course, a tak sa stal 19-tým ihriskom s touto známkou kvality.⁵⁷

Adrenalínové športy

V tomto regióne si majú návštevníci možnosť vyskúšať aj netradičné adrenalínové športy. Tieto športy sa stávajú veľkým hitom v cestovnom ruchu, hlavne pre ľudí, ktorí túžia po adrenalínovom zážitku. Návštevníci majú na výber z adrenalínových športov nasledujúce možnosti:

- bungee jumping zo skokanského mostíka na Štrbskom Plese,

⁵⁶Vlastné spracovanie (2017) na základe TATRY PORTAL. *Turistika vo Vysokých Tatrách* [online]. ©2009-2017 [cit.2016-01-03]. Dostupné z: <http://www.tatryportal.sk/sport/turistika/>

⁵⁷HOTEL INTERNATIONAL. *Golfové ihrisko Black Stork* [online]. ©2016 [cit.2016-01-04]. Dostupné z: <http://www.international.sk/rs/10/golf-v-tatrac-pre-kazdeho/>

- vyhlídkový let balónom,
- vyhlídkové lety lietadlom z letiska v Poprade,
- aquazorbing vo vodnom svete AquaCity v Poprade,
- kolobežky a Mountain káry na trati Štart- Tatranská Lomnica,
- summer tubing na Hrebienku,
- bobová dráha v Tatranskej Lomnici.⁵⁸

5.2.3 Supraštruktúra

Ubytovacie zariadenia

V regióne Vysoké Tatry majú návštevníci širokú ponuku možností ubytovania. V ponuke návštevníci nájdu hotely rôznych kategórií až po 5* hotely, prevládajú najmä penzióny a chaty. V posledných rokoch je trendom ubytovanie v súkromí, ktoré je v tomto regióne často využívané. Návštevníci si taktiež môžu zvoliť možnosť ubytovania v kempoch a v turistických ubytovniach.

Tabuľka 8: Kapacita a výkony ubytovacích zariadení v regióne Vysoké Tatry

	2011	2012	2013	2014	2015
Ubytovacie zariadenia	271	362	349	373	398
Lôžka	15 635	15 449	17 274	19 160	18 032
Prenocovania návštevníkov	1 333 916	1 449 157	1 538 902	1 574 499	1 779 360

⁵⁸ VYSOKÉ TATRY REGIÓN. *Adrenalinové športy* [online]. ©2017 [cit.2016-01-04]. Dostupné z: <http://regiontatry.sk/sk/aktivity/sport/adrenalinove-sporty/>

Využitie stálych lôžok (%)	35	35	36	36	37
----------------------------	----	----	----	----	----

Zdroj:⁵⁹

V regióne Vysoké Tatry sa podľa údajov zo štatistického úradu z roku 2015 nachádza až 398 ubytovacích zariadení vrátane kempingov, čo je až o 127 ubytovacích zariadení viac ako tomu bolo v roku 2011. Počet návštevníkov stúpa z roka na rok a v roku 2015 dosiahol číslo 1 779 360, čo činí 37 % využitia stálych lôžok. S rastúcim počtom ubytovacích zariadení a taktiež aj prenocovaní môžeme konštatovať, že Vysoké Tatry sa stávajú stále viac obľúbenou destináciou.

Návštevníci vyhľadávajú Vysoké Tatry aj za účelom pobytu v liečebných kúpeľoch. Najstaršími a najnavštevovanejšími kúpeľmi vo Vysokých Tatrách sú kúpele v Novom Smokovci. Tieto klimatické kúpele s dlhoročnou históriou sú situované v nadmorskej výške 1018 m.n.m. pod úpäťm Slavkovského štítu. Kúpeľový areál tvoria 3 hotely a jedno kongresové centrum. Ďalšími významnými kúpeľmi v tomto regióne sú kúpele Štrbské Pleso. Tvorí ich komplex liečebných domov a moderných hotelov, ktoré okrem liečby dýchacích ciest poskytujú návštevníkom aj relax v podobe wellness pobytov.⁶⁰

Stravovacie zariadenia

Vo Vysokých Tatrách sa nachádzajú aj stravovacie zariadenia, ktoré ponúkajú návštevníkom svoje služby. V tomto regióne sa nenachádza veľké množstvo

⁵⁹Vlastné spracovanie (2017) na základe STAT DAT. *Capacity and performances of accommodation establishments in selected towns* [online]. ©2017 [cit. 2017-01-28]. Dostupné z: [http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID\(%22i11037C7E28C74C4BBF70E4E3D44F6449%22\)&ui.name=Kapacita%20a%20v%C3%BDkony%20ubytovac%C3%ADch%20zariaden%C3%AD%20vo%20vybran%C3%BDch%20mest%C3%A1ch%20%5bcr1003rr%5d&run.outputFormat=&run.prompt=true&cv.header=false&ui.backURL=%2fcognosext%2fcps4%2fportlets%2fcommon%2fclose.html#](http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID(%22i11037C7E28C74C4BBF70E4E3D44F6449%22)&ui.name=Kapacita%20a%20v%C3%BDkony%20ubytovac%C3%ADch%20zariaden%C3%AD%20vo%20vybran%C3%BDch%20mest%C3%A1ch%20%5bcr1003rr%5d&run.outputFormat=&run.prompt=true&cv.header=false&ui.backURL=%2fcognosext%2fcps4%2fportlets%2fcommon%2fclose.html#)

⁶⁰KÚPELE VYSOKÉ TATRY. *Liečba a liečebné procedúry* [online]. ©2017 [cit. 2017-02-05]. Dostupné z: <http://kupele.tatry-spa.com/kupele-vysoke-tatry-liecba-liecebne-procedury.html>

samostatných reštaurácií, keďže väčšina hotelov a penziónov disponuje vlastnými stravovacími zariadeniami. Väčšina reštaurácií v tomto regióne ponúka domácu kuchyňu a slovenské tradičné jedlá ale nachádza sa tu aj talianska reštaurácia a taktiež reštaurácia, ktorá je spojená s nočným barom, kde sa skoro každý večer konajú diskotéky a rôzne akcie.

Špeciálne zariadenia

V Tatrách sa nachádzajú tri turistické informačné kancelárie a to v Starom Smokovci, v Tatranskej Lomnici a na Štrbskom Plese. Každá z týchto kancelárií je otvorená od pondelka do štvrtka od 8:00 do 16:00 a piatok až nedeľa od 8:00 do 18:00 hodiny. Tieto kancelárie poskytujú informácie o aktivitách a atrakciách v tomto regióne a taktiež o ubytovaní, počasí a o službách. Možnosťou je zakúpenie si turistických máp a knižných sprievodcov. Na svojich stránkach majú uvedené telefónne čísla a maily pre prípad rôznych otázok. Autorka práce, ale musí skonštatovať, že s turistickými informačnými kancelárkami nemá dobrú skúsenosť. Na jej požiadavku, ktorú odoslala všetkým trom kanceláriám, nedostala spätnú odozvu.⁶¹

5. 3 Selektívne faktory

Spomenuté selektívne faktory, ktoré výrazne ovplyvňujú cestovný ruch, budú podrobnejšie predstavené nasledovne:

5.3.1 Demografické faktory

Autorka práce pre informovanosť o krajine, v ktorej sa región Vysoké Tatry nachádza, uvádza základné charakteristiky obyvateľstva na Slovensku.

⁶¹ZDRUŽENIE CESTOVNÉHO RUCHU VYSOKÉ TATRY. *Tatranská informačná kancelária* [online]. ©2016 [cit. 2017-02-05]. Dostupné z: <http://www.tatry.sk/infocentrum/dolezite-informacie/tik/>

Počet obyvateľov v Slovenskej republike k 31.12.2015 dosiahol 5 426 252. Keďže štruktúra obyvateľstva má rozdielny vplyv na intenzitu účasti na cestovnom ruchu, bude v nasledujúcej tabuľke, predstavené obyvateľstvo podľa rodinného sta

Tabuľka 9: Obyvateľstvo podľa rodinného stavu

	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Pohlavie	Muži				ženy			
Spolu	2 635 979	2 639 060	2 642 328	2 646 082	2 774 857	2 776 889	2 779 021	2 780 170
Slobodní	1 259 972	1 271 178	1 275 909	1 279 767	1 073 987	1 081 211	1 084 185	1 085 579
Ženatí / Vydaté	1 123 434	1 107 592	1 101 647	1 097 902	1 134 191	1 124 526	1 120 614	1 119 021
Rozvedení	193 676	200 733	205 648	209 595	242 334	250 121	255 853	260 554

Zdroj⁶²

⁶²Vlastné spracovanie (2017) na základe ŠTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Stav obyvateľstva* [online]. ©2017 [cit. 2017-02-07]. Dostupné z: <http://www.statistics.sk/pls/elisw/MetaInfo.explorer?obj=32&cmd=go&s=1002&sso=2&so=7>

Zo štatistiky vyplýva, že počet obyvateľstva, či u žien alebo mužov stále narastá. Znižuje sa počet ženatých mužov a vydatých žien a narastá počet rozvedených osôb. Počet rozvodov u mužov k roku 2015 v porovnaní s rokom 2012 narástol až o 15 tisíc a u žien o 18-tisíc.

5.3.2 Sociálno-ekonomické faktory

Medzi sociálno-ekonomické faktory, ktoré ovplyvňujú cestovný ruch patria najmä príjmy a výdaje obyvateľstva.

Zo štatistík vyplýva, že hrubý príjem domácností na osobu vzrástol od roku 2012 do roku 2015 o približne 70 eur na mesiac a dosiahol čiastku 487,11 eur.

Tabuľka 10: Hrubé príjmy v súkromných domácnostiach

	2012	2013	2014	2015
Spolu Eur/mesiac na osobu	417,92	421,17	446,42	487,11

Zdroj⁶³

Výdavky súkromných domácností za reštaurácie a hotely v roku 2015 podľa štatistík dosiahli čiastku 199,88 eur na osobu, pričom výdavky na stravovanie činia čiastku 169,29 eur a na ubytovacie služby len čiastku 30,59 eur.

⁶³Vlastné spracovanie (2017) na základe ŠTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Peňažné príjmy a výdavky skromných domácností* [online]. ©2017 [cit. 2017-02-07]. Dostupné z: <http://www.statistics.sk/pls/elisw/MetaInfo.explorer?obj=32&cmd=go&s=1002&sso=2&so=7>

Zhrnutie teoretickej časti

V teoretickej časti sa autorka rozhodla priblížiť pojem cestovný ruch, jeho históriu a jeho súčasnosť. Bližšie predstavila región Vysoké Tatry, jeho históriu, jeho geografické vymedzenie a taktiež aj súčasnú návštevnosť tohto regiónu. Opísala jeho potenciál v lokalizačných, realizačných a selektívnych faktoroch, z ktorých vyplynulo, že v tomto regióne sa nachádza množstvo zaujímavostí, pre ktoré sa oplatí Vysoké Tatry navštíviť.

Autorka si myslí, že Vysoké Tatry disponujú dostatočným množstvom lokalizačných predpokladov, vďaka ktorým je táto destinácia vyhľadávaná. Najmä klíma a reliéf vytvárajú Vysoké Tatry odlišnými od ostatných slovenských destinácií. Môžeme konštatovať, že aj vďaka týmto lokalizačným predpokladom je v tomto regióne množstvo realizačných predpokladov, ktoré región obohacujú. Práve realizačné predpoklady umožňujú v Tatrách vykonávať rôzne druhy športov, ubytovať sa vo veľkom množstve ubytovacích zariadení, spoznať kultúru tohto regiónu alebo využiť rôzne druhy dopravy. Autorka môže s istotou povedať, že čím viac realizačných predpokladov na vysokej úrovni v tomto regióne vzniká, tým je región viac navštevovaný a vyhľadávaný.

V nasledujúcej časti, ktorou bude časť praktická, autorka predstaví Vysoké Tatry z pohľadu návštevníkov pomocou výsledkov z dotazníkového prieskumu a taktiež priblíži región pomocou SWOT analýzy. V praktickej časti autorka zistí, či potenciál, ktorým Vysoké Tatry disponujú je naplno využitý a ak nie, pridá návrhy na jeho následne využitie.

II. PRAKTICKÁ ČASŤ

6 SWOT ANALÝZA

Prevedenou SWOT analýzou autorka práce zhrňuje silné a slabé stránky regiónu Vysoké Tatry a následne aj príležitosti a ohrozenia, ktoré by mohli ovplyvniť cestovný ruch v tomto regióne. Vyhodnotenie analýzy pomôže autorke práce prispieť návrhmi na využitie potenciálu v regióne.

6.1 Silné stránky

- atraktívna krajina s rôznorodou scenériou,
- vhodné podmienky na cestovný ruch- športové, rekreačné a kultúrne vyžitie,
- veľký počet turistických a cykloturistických trás a náučných chodníkov,
- veľká ponuka ubytovacích zariadení na vysokej úrovni,
- kvalitná dopravná infraštruktúra- letisko vzdialené len 15 km, železničná a cestná komunikácia,
- vybavenosť tromi turisticko-informačnými kancelármi, ktoré disponujú veľkým množstvom informácií o regióne,
- rastúci počet turistov v posledných rokoch,
- možnosť vyžitia pre všetky vekové kategórie,
- veľká propagácia regiónu v domácej krajine.

6.2 Slabé stránky

- rozptýlenosť jednotlivých tatranských osád,
- sezónnosť prejavujúca sa najmä vo využívaní ubytovacích zariadení,
- nezodpovedajúce ceny poskytovaným službám,
- vysoká úroveň služieb len v centrálnej časti regiónu,
- nedostatočná informovanosť o kultúrnych a historických pamiatkach,

- vysoké množstvo chátrajúcich objektov,
- nedostatok parkovacích miest,
- slabá propagácia regiónu v zahraničí,
- vyťaženosť Tatranskej električkovej železnice medzi Popradom a Vysokými Tatrami najmä v hlavnej sezóne,
- malý počet cestovných kancelárií ponúkajúcich zájazdy do Vysokých Tatier, kde by bola doprava zahrnutá v balíčku.

6.3 Príležitosti

- postupné zlepšovanie imidžu štátu ako cestovného cieľa,
- možnosť čerpania finančných prostriedkov z Európskej únie na rozvoj cestovného ruchu v regióne,
- cezhraničná spolupráca so zahraničnými cestovnými kancelárkami,
- vytvorenie klimatických kúpeľov medzinárodného významu,
- skvalitnenie poskytovaných služieb,
- rozvoj nových foriem cestovného ruchu,
- dokončenie diaľnice medzi Bratislavou a Košicami.

6.4 Ohrozenia

- konkurencia okolitých lyžiarskych stredísk a odliv turistov do nich,
- konkurencia medzinárodného charakteru,
- možné prírodné katastrofy,
- devastácia fauny a flóry- kyslé dažde,
- návštevníkmi poškodená príroda,
- narušenie plánovania dostavať diaľnicu D1,
- veľká časť návštevníkov prichádza len z troch štátov,
- nedostatočné vzdelávanie mladých ľudí v obore cestovný ruch.

Zhrnutie SWOT analýzy

Zo SWOT analýzy vyplýva, že Vysoké Tatry majú dostatočné množstvo silných stránok, ktoré robia tento región jedinečným. Najsilnejšou stránkou je predovšetkým ich reliéf a klíma, ktoré odlišujú Vysoké Tatry od ostatných miest nie len na Slovensku, ale vo svete. Práve netypický reliéf a klíma, umožňujú praktizovať v tomto regióne rôzne aktivity. Spolupráca so zahraničnými cestovnými kancelárkami by mohla zvýšiť návštevnosť Vysokých Tatier a dostať ich do povedomia aj zahraničným turistom. Keďže Vysoké Tatry majú výborné klimatické predpoklady, bolo by vhodné vybudovať kúpele, ktoré by boli na svetovej úrovni a prilákali by tak návštevníkov z celého sveta. Ak by sa kládol väčší dôraz na imidž štátu ako cestovného cieľa, poznalo by tento región omnoho viac zahraničných turistov.

Keďže si autorka myslí, že veľkým problémom Vysokých Tatier je koncentrovanosť iba do troch tatranských osád, považuje to za slabú stránku. Prepojenie jednotlivých osád by malo za následok väčšiu návštevnosť a taktiež z nenavštevovaných osád by sa mohli stať miesta, ktoré by turisti radi vyhľadávali. Vysoké Tatry by sa tak stali jedným veľkým prepojeným celkom.

Slabou stránkou sú taktiež veľmi vysoké ceny za poskytované služby. Ceny niektorých služieb už zodpovedajú cenám svetovo známym lyžiarskym strediskám. Autorka si myslí, že ak si chcú Vysoké Tatry udržať domácu klientelu, mali by ceny za poskytované služby o čosi klesnúť, alebo by sa mala zvýšiť ich kvalita. Obyvatelia na Slovensku často nemajú taký vysoký príjem, aby si mohli dovoliť služby za vysoké ceny.

Keďže cestovný ruch sa neustále vyvíja a ľudia majú túžbu vyhľadávať niečo nové, mohol by nastať rozvoj nových foriem cestovného ruchu. Mohli by na tomto území vzniknúť zaujímavé netypické druhy ubytovacích zariadení, ktoré sa na Slovensku ešte nenachádzajú, ale napríklad v zahraničí sú už známe. Netypická forma ubytovacieho zariadenia je ubytovanie v „bothies“, ktoré je typické pre severské krajiny. Sú to staré kamenné domy, napríklad v Škótsku alebo vo Walese, ktoré sa najčastejšie vyskytujú v horách.

Vo Vysokých Tatry majú ešte množstvo príležitostí, ako svoj potenciál využiť, a ako čo najviac odstrániť svoje slabé stránky.

7 DOTAZNÍKOVÝ PRIESKUM

V tejto bakalárskej práci si autorka zvolila najčastejšie používanú metódu pri výskume a to dotazník. Výhodou dotazníka je, že respondenti nemusia byť prítomní, majú dlhší čas na rozmýšľanie, ktorú odpoveď zvolia a je možné získať pomerne veľa respondentov za krátke časové obdobie.

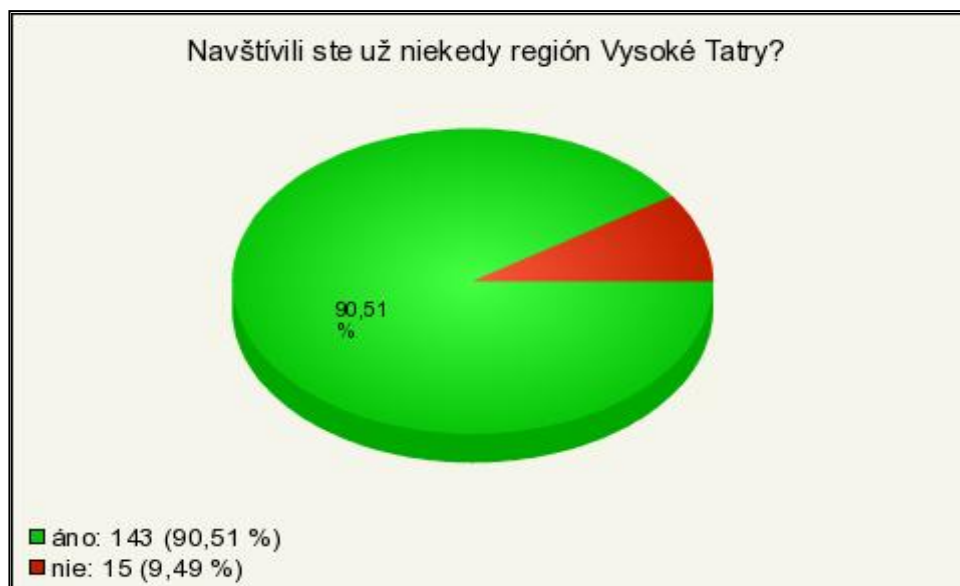
7.1 Predstavenie dotazníkového prieskumu

Autorka tejto práce k potvrdeniu alebo vyvráteniu svojich hypotéz, či región Vysoké Tatry disponuje potenciálom a ak áno, či je tento potenciál dostatočne využitý, si zvolila metódu dotazníkového prieskumu, ktorý bol realizovaný prostredníctvom internetu. Na webovej stránke www.vyplnto.cz bol dotazník umiestnený jeden mesiac od 16.12.2016 do 15.01.2017 a autorka získala 158 respondentov, čo činí 81,1% návratnosť dotazníka. V dotazníku bolo umiestnených 28 otázok a na základe výsledkov z dotazníkového prieskumu autorka zhodnotí potenciál regiónu a následne prispeje návrhmi na zlepšenie jeho využitia.

Hypotéza 1: Disponujú Vysoké Tatry potenciálom?

Hypotéza 2: Ak Vysoké Tatry disponujú potenciálom, je tento potenciál dostatočne využitý?

Graf 1: Odpovede na otázku: „Navštívili ste už niekedy región Vysoké Tatry?“

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Z grafu vyplýva, že 90,51 % oslovených respondentov už navštívilo región Vysoké Tatry a len 9,49 % respondentov tento región nenavštívilo. Môžeme konštatovať, že väčšina oslovených sa aspoň raz za život v tomto regióne nachádzala.

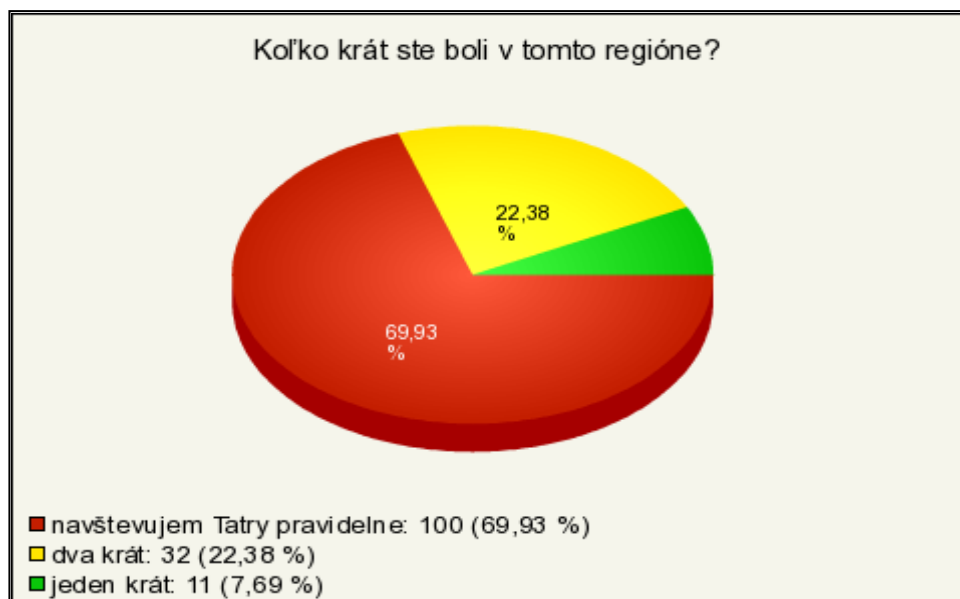
Graf 2 : Odpovede na otázku: „Z akého dôvodu ste Vysoké Tatry nenavštívili?

Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Táto otázka bola ponúknutá respondentom, ktorý v prvej otázke uviedli, že región Vysoké Tatry nenavštívili. Otvorená otázka obsahovala najviac odpovedí, že respondenti k návšteve nemali príležitosť a že Vysoké Tatry sú od ich bydliska vo veľkej vzdialenosti.

Graf 3: Odpovede na otázku: „Koľko krát ste boli v tomto regióne?“

Zdroj :Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Z grafu vyplýva, že skoro 70% oslovených navštevuje Vysoké Tatry pravidelne. 22,38% uvádza, že tento región navštívili 2 krát a len 7,69% uvádza, že tento región nenavštívili. Môžeme konštatovať, že najväčšia časť oslovených sa do tohto regiónu neustále vracia.

Graf 4: Odpovede na otázku: „Aká bola vaša posledná dĺžka pobytu?“

Zdroj :Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Graf vypovedá, že skoro rovnaký počet respondentov naposledy zostalo v Tatrách 2 až 3 dni alebo 4 a viac dní. Len 27,27 % strávilo naposledy v tomto regióne 1 deň. 3,5% oslovených si už nepamätá, aká bola posledná dĺžka ich pobytu.

Graf 5: Odpovede na otázku: „Aký druh oddychu preferujete?“

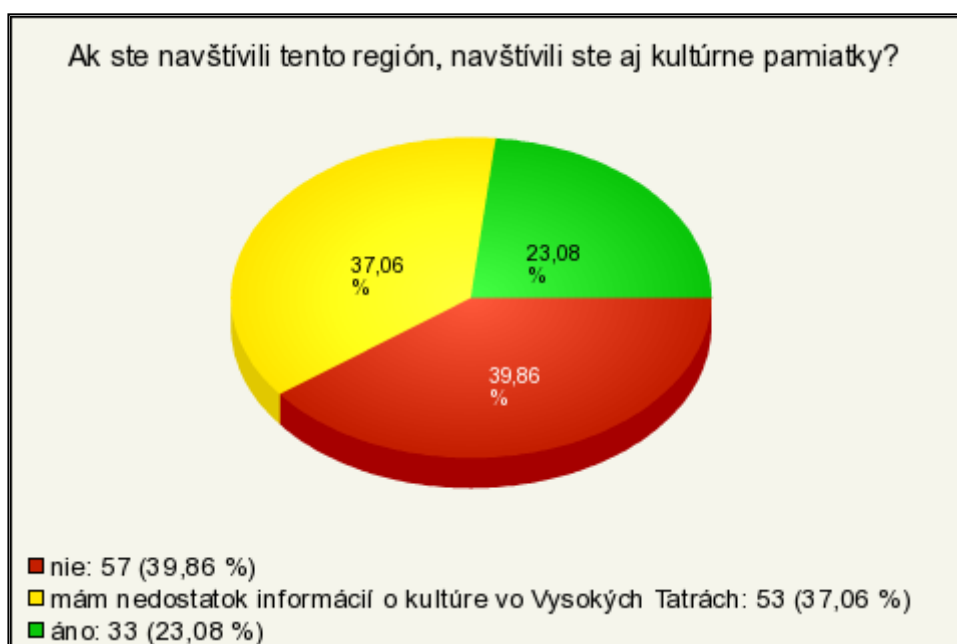
Zdroj :Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Na otázku aký druh oddychu respondenti preferujú až 76,22% odpovedalo, že preferuje oddych aktívny a len 23,78% preferuje oddych pasívny.

Graf 6 : Odpovede na otázku: „Za akým účelom prichádzate do Tatier?“

Graf 6 je vložený v prílohe I. V tejto otázke mohli respondenti označiť viacero aktivít, ktoré vyhľadávajú a za ktorými do Vysokých Tatier prichádzajú. Najviac respondentov až 77, 62% prichádza do tohto regiónu za účelom turistiky a 38,76% respondentov vyhľadáva tento región kvôli lyžovaniu alebo snowbordingu. Okolo 30% ich uvádza, že prichádza do Tatier kvôli wellness pobytom a len 12,59% prichádza z dôvodu návštevy kúpeľných zariadení. 25,87% uvádza, že Vysoké Tatry navštevujú z iných dôvodov, než z možností, ktoré boli na výber v dotazníkovom prieskume.

Graf 7 : Odpovede na otázku: „Navštívili ste kultúrne pamiatky v tomto regióne?“

Zdroj :Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Z grafu vyplýva, že respondenti kultúrne pamiatky nenavštívili a že majú o nich nedostatok informácií. Len 23,08% oslovených uvádza, že pri návšteve tohto regiónu navštívili aj kultúrne pamiatky.

Graf 8: Odpovede na otázku: „Ak ste navštívili, o akú konkrétnu kultúrnu pamiatku išlo?“

Graf 8 je vložený v prílohe II. V tejto otázke oslovení odpovedali, akú konkrétnu kultúrnu pamiatku v tomto regióne navštívili. Najviac vyhľadávanými pamiatkami respondentov boli jaskyne, múzeá, galérie, skanzeny, symbolický cintorín a bunker z druhej svetovej vojny.

Graf 9: Odpovede na otázku: „Uspokojujú Vysoké Tatry vašu preferenciu oddychu?“

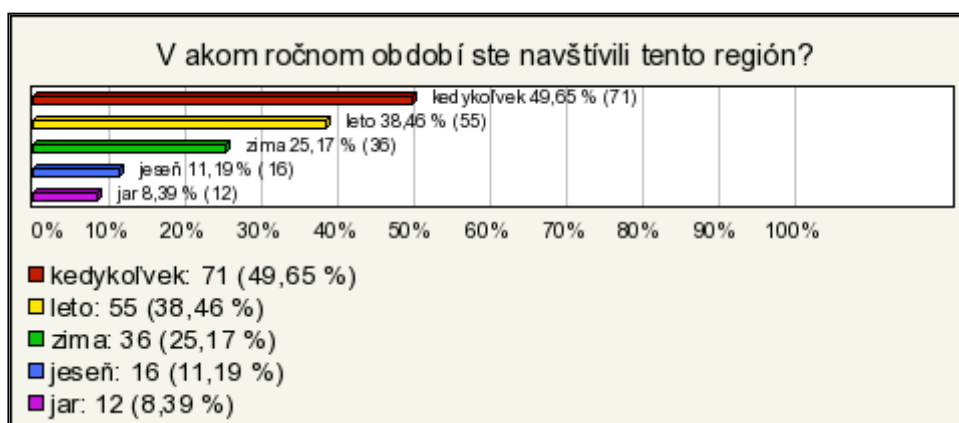
Zdroj :Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Až 50,35% respondentov uvádza, že Vysoké Tatry uspokojujú ich preferenciu oddychu a 47,55% si myslí, že by mohli uspokojuvať viac. Iba 2,1% uviedlo, že Vysoké Tatry ich preferenciu na oddych neuspokojujú.

Graf 10 : Odpovede na otázku:“ Ak ste v 9. otázke odpovedali nie, z akého dôvodu Vysoké Tatry neuspokojujú vašu preferenciu oddychu?“

Graf 10 je vložený v prílohe III. Iba traja respondenti uviedli, že Vysoké Tatry neuspokojujú ich preferenciu oddychu. Jeden respondent uviedol, že podľa jeho názoru sú Vysoké Tatry špinavé, ďalší respondent si myslí, že tento región je developérmi zničený a posledný respondent uvádza, že nie je spokojný s kvalitou služieb a ani s dopravou v tomto regióne.

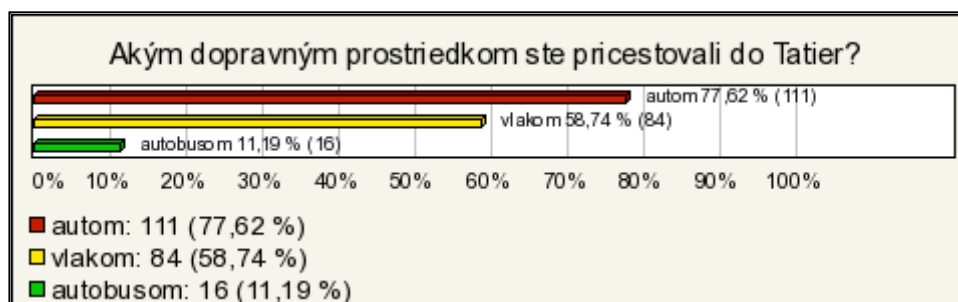
Graf 11 : Odpovede na otázku: „V akom ročnom období ste navštívili tento región?“

Zdroj :Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Úlohou otázky 11 bolo, zistiť v ktorom ročnom období respondenti navštevujú tento región. 49,65% uviedlo, že navštívili alebo navštevuje tento región bez ohľadu na ročné obdobie. 38,46% navštívili Tatry v lete a v 25,17% počas zimy. Najmenej navštevujú respondenti región na jeseň a počas jari.

Graf 12: Odpovede na otázku: „Akým dopravným prostriedkom ste pricestovali do Tatier?“

Zdroj :Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Z grafu vyplýva, že najviac oslovených pricestovalo do Vysokých Tatier automobilom a to až 77,62%. Nasledovala odpoveď vlakom a tú označilo 58,74% respondentov a najmenej oslovených len 11,19% pricestovalo autobusom. Môžeme tak konštatovať, že najčastejším dopravným prostriedkom na dopravu do regiónu Vysoké Tatry je automobil.

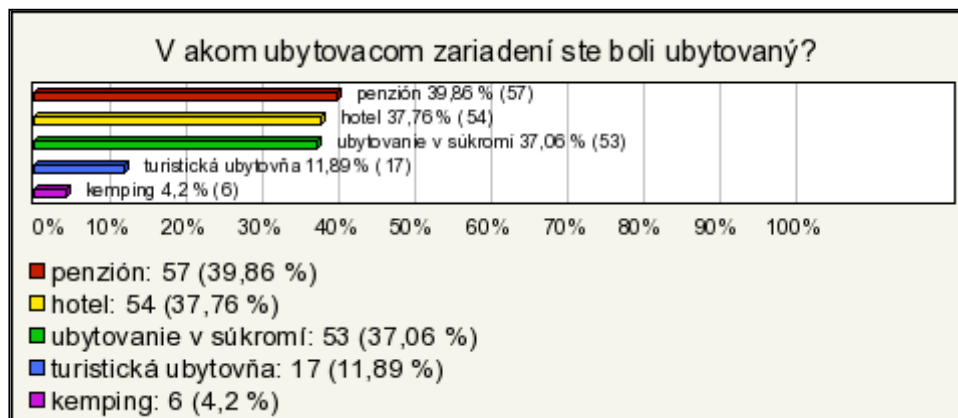
Graf 13: Odpovede na otázku „Bola pre vás prístupnosť do Tatier vyhovujúca?“

Zdroj :Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Z grafu vyplýva, že dostupnosť do Tatier je pre respondentov vyhovujúca. 18,18% tvrdí, že im prístupnosť vyhovuje, ale zároveň by to mohlo byť aj lepšie. Iba jeden respondent odpovedal, že dostupnosť je nevyhovujúca.

Graf 14: Odpovede na otázku: „V akom ubytovacom zariadení ste boli ubytovaný?“

Zdroj :Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Pri tejto otázke mali oslovení možnosť označiť viacero možností. Najväčší počet respondentov bolo ubytovaných v penziónoch a v hoteloch, nasledovalo ubytovanie v súkromí. Najmenej navštívené našimi respondentmi boli turistické ubytovne s len 11,89% a kempingy, ktoré navštívilo 4,2% respondentov. Môžeme teda konštatovať, že vo Vysokých Tatrách sú najviac využívané penzióny, hotely a ubytovanie v súkromí.

Graf 15: Odpovede na otázku: „Boli ste s týmto ubytovaním spokojný?“

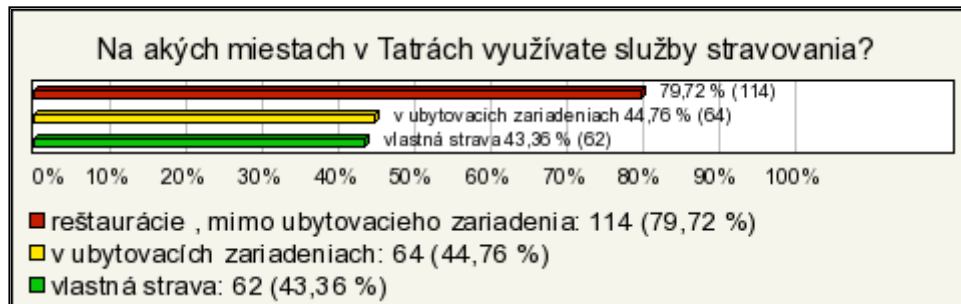
Zdroj :Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Až 86,71% respondentov tvrdí, že s ubytovaním vo Vysokých Tatrách boli veľmi spokojní. 11,89% očakávalo od ubytovania niečo viac a len dvaja respondenti uvádzajú, že s ubytovaním spokojní neboli. Môžeme teda zhodnotiť, že ubytovacie zariadenie vo Vysokých Tatrách sú na vysokej úrovni a uspokojujú nároky klientov.

Graf 16: Odpovede na otázku: „Ak ste odpovedali , že ste neboli s týmto ubytovaním spokojní, v čom vám toto ubytovanie nevyhovovalo?“

Graf 16 je vložený v prílohe IV. Iba dvaja respondenti odpovedali, že s ubytovaním vo Vysokých Tatrách neboli spokojní. Jeden respondent uvádza, že v tomto regióne by mohli vzniknúť ubytovacie zariadenia „bothies“, ako sú napríklad v Škótsku. Druhý respondent uvádza, že ubytovacie zariadenia sú piliš drahé v pomere k službám, ktoré poskytujú.

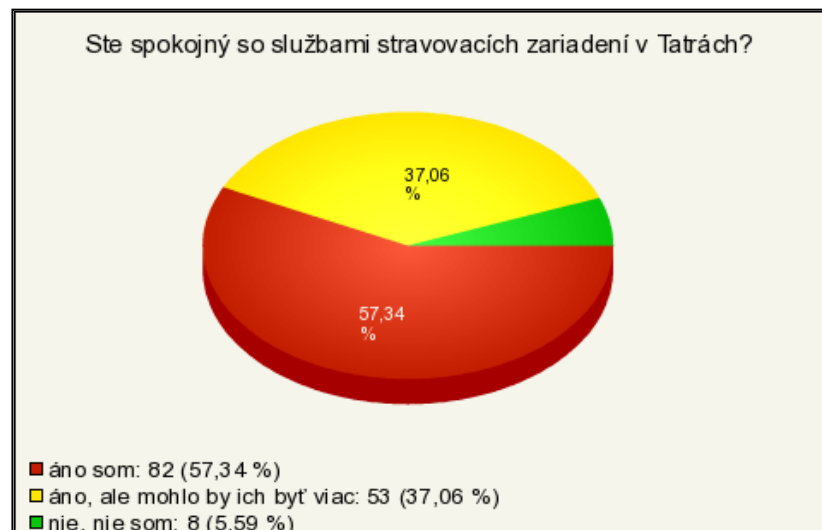
Graf 17: Odpovede na otázku: „Na akých miestach v Tatrách využívate služby stravovania?“

Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

V tejto otázke oslovení mohli uviesť viacero možností. Z grafu vyplýva, že až 79,72% respondentov využíva služby stravovania v reštauráciách, mimo ubytovacích zariadení, v ktorých sú ubytovaní. 44,76% respondentov preferuje stravovanie v ubytovacích zariadeniach a 43,36% respondentov preferuje vlastnú stravu.

Graf 18: Odpovede na otázku: „Ste spokojný so službami stravovacích zariadení v Tatrách?“

Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

So službami stravovacích zariadení je spokojných 57,34% respondentov. Spokojných je taktiež ďalších 37,06% opýtaných, ale tí si zároveň myslia, že služieb ponúkaných stravovacími zariadeniami by mohlo byť ešte viac. 5,59% respondentov nie je spokojných so službami.

Graf 19: Odpovede na otázku: „Ak ste uviedli že nie ste, aký je dôvod nespokojnosti so stravovacími službami?“

Graf 19 je vložený v prílohe V. 8 respondentov, ktorí uvádzajú že nie sú spokojní so službami stravovacích zariadení, najčastejšie vidia problém v cene, v kvalite služieb, v kvalite jedla, v nedostatočnej úslužnosti obsluhujúceho personálu a v staromódnej kuchyni.

Graf 20 : Odpovede na otázku : „Zodpovedajú ceny službám vo Vysokých Tatrách?“

Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Až 55,24% respondentov tvrdí, že ceny nezodpovedajú ponúkaným službám vo Vysokých Tatrách. 44,76% si naopak myslí, že ceny službám zodpovedajú.

Graf 21: Odpovede na otázku: „Ste spokojný celkovo so službami vo Vysokých Tatrách?“

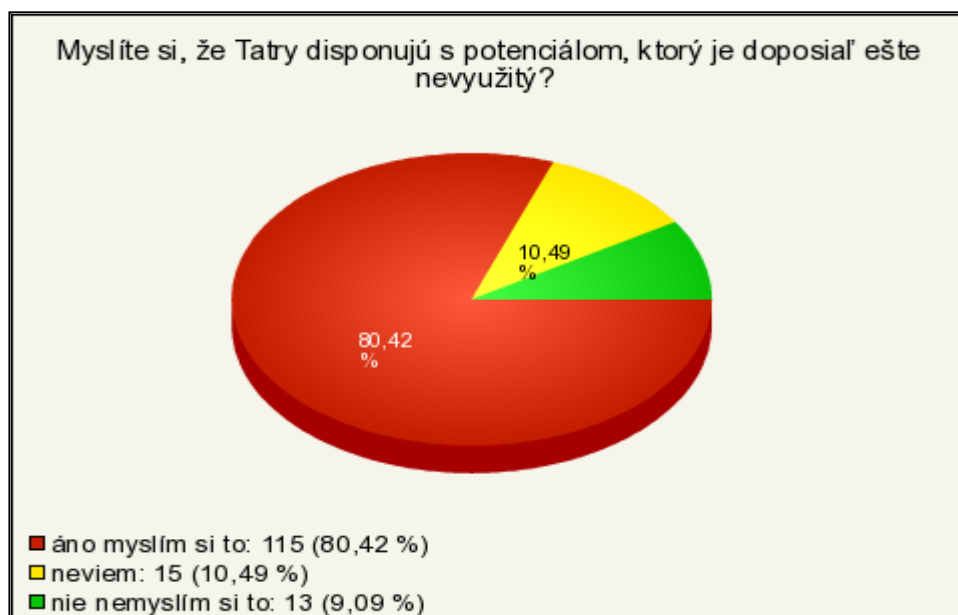
Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Z grafu sa dá usúdiť, že väčšina oslovených je so službami v tomto regióne spokojná a určite sa doň ešte plánuje vrátiť. Len 13,99% respondentov nie je spokojných so službami, ktoré ponúkajú Vysoké Tatry.

Graf 22: Odpovede na otázku: „Ktorú z Tatranských osád ste navštívili alebo pravidelne navštevujete?“

Graf 22 je vložený v prílohe VI. V tejto otázke mali oslovení možnosť označiť viacero osád, ktoré v tomto regióne navštívili. Najnavštevovanejšou osadou sa podľa respondentov stalo Štrbské pleso, ďalšou bola Tatranská Lomnica a nasledoval Starý Smokovec. Respondenti uviedli, že najmenej navštevujú Tatranské Metliare a Kežmarské Žľaby.

Graf 23: Odpovede na otázku: „Myslíte si, že Tatry disponujú s potenciálom, ktorý je doposiaľ ešte nevyužitý?“

Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Pri otázke, či Tatry disponujú potenciálom ktorý je doposiaľ nevyužitý až 80,42% respondentov odpovedalo áno. Približne 11% oslovených na túto otázku nevie odpovedať a len necelých 10% si myslí, že tento región už nedisponuje s potenciálom, ktorý by mohol byť do budúcnosti využitý.

Tabuľka 11: Sociodemografické údaje o respondentoch

		počet odpovedí	percentil
Pohlavie respondentov	žena	92	64,34%
	muž	51	35,66%
Vek respondentov	Do 18 rokov	9	6,29%
	19-30 rokov	89	62,24%
	31-45 rokov	30	20,98%
	46-60 rokov	13	9,09%
	61 a viac rokov	2	1,4%
Mesačný príjem respondentov	Do 500 eur	54	37,76%
	500-1000 eur	50	34,97%
	1000 – 1500 eur	20	13,99%
	viac ako 1500 eur	19	13,29%
Domáca krajina respondentov	Slovenská republika	121	84,62%
	Česká republika	22	15,38%
Najvyššie dosiahnuté vzdelanie respondentov	základné	8	5,59%
	stredné bez maturity	6	4,2%
	stredné s maturitou	70	48,95%

	vysokoškolské a vyššie	59	41,26%
--	------------------------	----	--------

Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Tabuľka je vytvorená na základe grafov 24,25,26,27 a 28, ktoré sú uvedené v prílohe VII, VIII, IX.

Z tabuľky vyplýva, že 64,34% respondentov tvorili ženy a zvyšných 35,66% muži.

Najviac opýtaných je vo veku 19 až 30 rokov. Najmenej respondentov iba 1,4% je starších ako 60 rokov a len 6,29% je vo veku do 18 rokov.

Najväčšia časť respondentov 37,76% uvádza, že ich mesačný príjem je do 500 eur. Nasleduje skoro rovnaká časť s príjmom medzi 500 až 1500 eur. Iba 13,29% opýtaných tvrdí, že ich mesačný príjem je vyšší ako 1500 eur.

Až 84,62% respondentov pochádza zo Slovenskej republiky a len 15,38% uvádza, že ich domácou krajinou je Česká republika.

Z tabuľky vyplýva, že najväčšia časť 48,95% respondentov tohto prieskumu má najvyššie dosiahnuté vzdelanie stredné s maturitou. Nasleduje vysokoškolské a vyššie so 41,26% a najmenej respondentov má dosiahnuté základné a stredné vzdelanie bez maturity.

7.2 Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu

Dotazníkový prieskum autorke potvrdil hypotézy, ktoré si na začiatku práce stanovila. Región Vysoké Tatry disponuje potenciálom a tento potenciál je možné v budúcnosti ešte viac rozvíjať. Z výsledkov dotazníkového prieskumu môžeme usúdiť, že región Vysoké Tatry je veľmi obľúbenou a navštevovanou destináciou čomu nasvedčuje fakt, že až 90% respondentov tento región navštívilo. Ostatní respondenti sa zhodli zväčša na

fakte, že na návštevu nemali čas, príležitosť alebo finančné prostriedky. Najväčšiu klientelu Vysokých Tatier tvorí najmä domáce obyvateľstvo, ktoré sa sem zvykne pravidelne vracat'. Návštevníci v tomto regióne preferujú 2 až 3 dňové pobyty, ale veľká časť ostáva dlhšie. Tomu nasvedčuje najmä fakt, že vo Vysokých Tatrách je množstvo aktivít, ktoré môžu návštevníci vykonávať. Obľúbenými aktivitami je najmä turistika, za ktorou prichádzajú návštevníci hlavne v lete a taktiež aj lyžovanie a snowboarding, ktoré je možné vykonávať v Tatrách počas zimnej sezóny.

Veľká časť respondentov v tomto regióne nenavštívila kultúrne pamiatky. Dôvodom môže byť aj to, že o nich majú nedostatok informácií. Respondenti odpovedali že navštívili jaskyňu, hoc autorka práce jaskyne za kultúrne pamiatky nepovažuje. Väčšina opýtaných usúdila, že Vysoké Tatry uspokojujú ich preferenciu oddychu, no našla sa aj veľká časť takých, ktorí si myslia, že región by mohol uspokojovať ich preferenciu oddychu o čosi viac.

Do Vysokých Tatier návštevníci pricestovali najmä automobilom a vlakom. Väčšina respondentov usúdila, že prístupnosť do Tatier im vyhovovala a boli s ňou spokojní. Približne rovnaký počet opýtaných sa zhodol pri výbere ubytovacieho zariadenia v Tatrách. Návštevníci si najčastejšie zvolili ubytovanie v penzióne, v hotely a v súkromí. Iba malá časť odpovedala, že boli ubytovaní v turistickej ubytovni alebo v kempingu. Väčšina sa zhodla na tom, že s týmto ubytovaním boli spokojní. Ako výber stravovacieho zariadenia si väčšina vyberá reštaurácie mimo ubytovacieho zariadenia, no mnohí sa zhodli na tom, že práve takýchto zariadení je vo Vysokých Tatrách málo.

Hoci sa návštevníci zhodli, že sú spokojní so službami v Tatrách, najväčšia nespokojnosť oslovených bola práve s ich cenami. Viac ako polovica si myslí, že ceny nezodpovedajú poskytovaným službám.

Z tohto dotazníku vyplynulo, že cestovný ruch sa sústreďí najmä do troch tatranských osád, z čoho vyplýva ich návštevnosť. Respondenti uviedli, že najčastejšie navštevujú osadu Štrbské Pleso, Tatranskú Lomnicu a Starý Smokovec. Môžeme teda konštatovať, že strediská vo Vysokých Tatrách nie sú prepojené a to môže znižovať ich návštevnosť. Až 80% respondentov si myslí, že Vysoké Tatry ešte stále disponujú s potenciálom, ktorý nebol doposiaľ využitý.

7.3 Návrhy na rozvoj využitia potenciálu

K zhodnoteniu potenciálu a k návrhu na jeho využitie prispeli výsledky z dotazníkového prieskumu a taktiež aj SWOT analýza regiónu. Väčšina respondentov usúdila, že región Vysoké Tatry ešte stále disponuje potenciálom, ktorý je doposiaľ nevyužitý a páve v tejto časti sa autorka pokúsi prispieť návrhmi na jeho využitie.

Autorku práce inšpirovali zahraničné regióny podobného charakteru ako sú Vysoké Tatry. Jedným z takýchto regiónov sú Alpy, v ktorých autorku zaujalo prepojenie a celistvosť jednotlivých alpských osád. Keďže aj v Tatrách je množstvo osád, ktoré disponujú s nevyužitým potenciálom, práve prepojenie jednotlivých osád by malo prispieť k ich návštevnosti.

K návštevnosti najmä zahraničných turistov, by mohlo prispieť zvýšenie počtu letov na neďalekom letisku v Poprade. V minulosti bol veľký záujem ruských turistov o Tatry a zavedenie pravidelných letov by mohlo opäť prilákať túto cieľovú skupinu. Ďalším negatívom dopravy je prístupnosť Tatier pre návštevníkov prichádzajúcich bez vlastného automobilu. Tatranská električka železnica v hlavnej sezóne a počas víkendov nezvláda nápor turistov a preto by bolo vhodné, zväčšiť kapacitu alebo zvýšiť frekvenciu pravidelných liniek. Táto tatranská električka spája hlavnú železničnú stanicu mesta Poprad so Starým Smokovcom a následne pokračuje v smere Tatranská Lomnica a Štrbské Pleso.

Hoci Vysoké Tatry sú rozsiahle, nachádza sa tu veľmi málo lyžiarskych stredísk. Konkrétne dve väčšie lyžiarske strediská a to Štrbské Pleso a Tatranská Lomnica, medzi ktorými je veľká vzdialenosť. Tatry disponujú potenciálom na rozšírenie a vybudovanie lyžiarskych stredísk aj v iných lokalitách, ktoré by v budúcnosti mohli byť využívané návštevníkmi.

Ďalším problémom Tatier je množstvo ponúkaných služieb stravovacími zariadeniami. Respondenti uvádzajú, že kvalita jedál, ich rôznorodosť a ani obsluha nie je na vysokej úrovni. Autorka by doporučila obohatenie jedálnych lístkov, skvalitnenie jedál a taktiež aj obsluhy. Opäť sa autorka nechala inšpirovať zahraničím a to poľským mestom Zakopane, v ktorom sú sústredené lyžiarske strediská, ale aj množstvo stravovacích

zariadení, kultúrneho a voľnočasového vyžitia a možnosti nákupov. Vo Vysokých Tatrách, v niektorej z osád by mohlo vzniknúť niečo podobného charakteru ale menšieho rozmeru, čo by prilákalo návštevníkov.

Veľkým problémom Tatier je odliv návštevníkov do konkurenčných lyžiarskych stredísk na Slovensku alebo do zahraničia. Dôvodom je pomer ceny a kvality poskytovaných služieb. Ceny v známych alpských strediskách sa približujú cenám tatranských stredísk, ale kvalita služieb je značne nižšia. Na uspokojenie potrieb zákazníkov autorka uvádza dve možnosti. Jednou z nich je zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb aby zodpovedala cenám, alebo prispôsobiť ceny kvalite.

Kultúra je súčasťou Vysokých Tatier, o ktorej množstvo návštevníkov má nedostatok informácií. Jej propagácia je nedostačujúca, natoľko aby zaujala turistov. Autorka si myslí, že nie je dostačujúce propagovať Tatry ako len región turistiky a lyžovania, ale aj ako región, ktorý dokáže ponúknuť kultúrne dedičstvo a kultúrne vyžitie.

Veľmi málo cestovných kancelárií predáva balíčky zájazdov do Tatier spolu s dopravou. Množstvo potenciálnych návštevníkov nevláda auto a pre seniorov z rôznych častí Slovenska je náročné dostať sa do tohto regiónu. Ak by cestovné kancelárie ponúkali zájazdy autobusom, prilákalo by to väčšie množstvo tých návštevníkov, ktorí neradi cestujú na vlastnú päsť.

Tieto návrhy by mohli prispieť k zvýšeniu využitia potenciálu regiónu Vysoké Tatry. Dôležitú úlohu by mohla zohrať aj propagácia Vysokých Tatier v zahraničí, ktorá by sa podieľala na prilákaní vyššieho počtu turistov do tohto regiónu.

Počas uplynulých rokov došlo k značnému zlepšeniu cestovného ruchu vo Vysokých Tatrách, no Vysoké Tatry ešte stále majú dostatok príležitostí na zlepšenie a dosiahnutie svetovej úrovne.

ZÁVER

Bakalárska práca s názvom „Zhodnotenie a rozvoj využitia potenciálu regiónu Vysoké Tatry“ mala za úlohu zistiť, či región disponuje s potenciálom, a ak áno, či je možné prispieť novými návrhmi na jeho využitie.

Autorka práce sa zo začiatku venovala cestovnému ruchu z teoretického hľadiska, definovala jeho pojem, zaoberala sa jeho druhmi a formami. V ďalšej časti práce priblížila jeho históriu a venovala sa taktiež aj jeho súčasnosti. Zhodnotila, že cestovný ruch je čoraz viac populárnejší a do budúcnosti má tendenciu sa stále viac rozvíjať.

Keďže autorka bola presvedčená, že Vysoké Tatry disponujú s potenciálom, rozhodla sa potenciál zo všeobecného hľadiska opísať pomocou lokalizačných, realizačných a selektívnych predpokladov.

Na oboznámenie sa s regiónom Vysoké Tatry, bolo potrebné vymedziť tento región z geografického hľadiska, priblížiť jeho históriu a taktiež aj jeho súčasnosť. Na základe analýzy predpokladov pre cestovný ruch v Tatrách autorka môže konštatovať, že tento región je pýchou Slovenska a má veľký potenciál posilniť cestovný ruch Slovenskej republiky. Z analýzy vyplynulo, že Vysoké Tatry sú výnimočné najmä svojou klímou a netypickým reliéfom a taktiež aj rastlinstvom a živočíštvom. Preto sú lákadlom pre letnú turistiku a naopak v zime sú populárne medzi lyžiarmi. Majú dobre vyvinutú infraštruktúru, čo pomáha ich dostupnosti.

Na hlbšie zistenie potenciálu sa autorka rozhodla využiť praktickú časť, v ktorej použila metódu SWOT analýzy, aby následne vedela vyhodnotiť súčasný stav tohto regiónu a prispieť s návrhmi na jeho využitie.

Prispieť s návrhmi na využitie existujúceho potenciálu jej pomohli výsledky z dotazníkového prieskumu, na ktorý odpovedalo 158 respondentov. Najmä táto časť práce autorku utvrdila v tom, že Vysoké Tatry majú potenciál, ktorý je doposiaľ ešte nevyužitý. Práve v poslednej podkapitole praktickej časti autorka zmienila pár návrhov, ktoré by podľa nej boli vhodné na jeho využitie.

Najväčší problém Vysokých Tatier vidí autorka v ich necelivosti a roztrúsení jednotlivých osád. Ak by jednotlivé osady boli poprepájané, mohlo by to prispieť k väčšej návštevnosti. Ďalším návrhom bolo zavedenie nových letov, napríklad do Ruska, keďže v minulosti práve táto klientela mala veľký záujem o tento región. Posilnenie električového spojenia na trati Poprad- Vysoké Tatry by tiež pomohlo zlepšiť kvalitu sprístupnenia Vysokých Tatier. Na to, aký je tento región veľký, nachádza sa tu veľmi málo lyžiarskych stredísk. Keďže veľa návštevníkov lákajú Vysoké Tatry hlavne kvôli lyžovaniu, autorka doporučila vybudovanie nových alebo zväčšenie pôvodných lyžiarskych stredísk. Prispela taktiež návrhom, aby v jednej z osád vzniklo centrum nákupov, reštaurácií, kultúrneho a voľnočasového využitia, ako je to napríklad v poľskom meste Zakopané. Najväčším problémom Vysokých Tatier sú ceny za poskytované služby. Návrhom autorky bolo zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb alebo prispôbiť ceny kvalite. Celkovo lepšia propagácia Vysokých Tatier nie len ako regiónu turistiky a lyžovania ale aj ako regiónu kultúry, by mohla do budúcnosti prilákať množstvo zahraničných návštevníkov do tohto regiónu.

Na záver môžeme konštatovať, že hypotézy, ktoré si autorka práce stanovila na začiatku, sa jej podarilo potvrdiť. Región Vysoké Tatry má potenciál, ktorý je doposiaľ ešte nevyužitý. Zvýšenie návštevnosti tohto regiónu, ktoré by nepresiahlo únosnú hranicu by dosvedčovalo, že región Vysoké Tatry sú jedinečným miestom a pomohlo by to zviditeľniť nie len tento región ale samotnú Slovenskú republiku.

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

Zoznam použitých českých zdrojov

PÁSKOVÁ, M. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. 3.vyd. Hradec Králové: GAUDEAMUS Univerzita Hradec Králové, 2014. ISBN 978-80-7435-329-1.

INDROVÁ, J. a kol. *Cestovní ruch*. Praha: Oeconomia, 2009. ISBN- 978-80-245-1569-4.

HESKOVÁ, M. a kol. *Cestovní ruch*. 2. vyd. Jihlava: Fortuna, 2011. ISBN 978-80-7373-107-6.

PALÁTKOVÁ M. a J. ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3748-5.

RYGLOVÁ, K., M. BURIAN a I. VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch- podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4039-3.

TOUŠEK, V., J. KUNC, J. VYSTOUPIL a kol. *Ekonomická a sociální geografie*. Plzeň: Aleš Čenek, 2008. ISBN 978-80-7380-114-4.

LOCHMANNOVÁ, A. *Cestovní ruch*. 1. vyd. Prostějov: Computer Media, 2015. ISBN 978-80-7402-216-6.

Zoznam použitých zahraničných zdrojov

BOROVSKÝ, J., E. SMOLKOVÁ, a I. NIŇAJOVÁ. *Cestovný ruch trendy a perspektívy*. 1. vyd. Bratislava: IURA EDITION, 2008. ISBN 978-80-8078-215-3.

PLESNÍK, P. *Geografia cestovného ruchu Európy*. 1. vyd. Bratislava: EKONÓM, 2010. ISBN 978-80-225-2907-5.

SAMUHEL, S. *Vysoké Tatry*. 1. vyd. Bratislava: Freytag & Berndt, 2001. ISBN 80-968109-4-4.

MOTYČKA, V. *Vietor v Tatrách*. Ružomberok: EPOS, 2005. ISBN 80-89191-19-3.

PORADCA PODNIKATEĽA. *Cestovný ruch a podnikanie*. Žilina: Tlačiareň Danubiaprint, 1992. ISBN 80-85437-13-X.

Zoznam použitých internetových zdrojov

Belianska jaskyňa [online]. ©2008-2016 [cit. 2016-11-22]. Dostupné z: <https://kamnahory.sk/Jaskyne/Sprístupnene-jaskyne/Belianska-jaskyna.html>

Doprava ve Vysokých Tatrách [online]. ©2016 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://www.vysoketatry.cz/informace/prakticke-informace/>

Ďialnica D1 [online]. ©2011 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://www.ndsas.sk/dialnica-d1/44381s>

EUROSTAT STATISTICS EXPLAINED. *Travel receipts and expenditure in balance of payments, 2010–14 YB16.png* [online]. ©24.11.2015 [cit. 2017-02-02]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Travel_receipts_and_expenditure_in_balance_of_payments,_2010%E2%80%9314_YB16.png

HIKING.SK. *Nie sú Tatry jako Tatry* [online]. ©2002-2017 [cit. 2016-10-10]. Dostupné z: http://hiking.sk/hk/ar/1746/nie_su_tatry_ako_tatry.html

HOTEL INTERNATIONAL. *Golfové ihrisko Black Stork* [online]. ©2016 [cit.2016-01-04]. Dostupné z: <http://www.international.sk/rs/10/golf-v-tatrach-pre-kazdeho/>

KÚPELE VYSOKÉ TATRY. *Liečba a liečebné procedúry* [online]. ©2017 [cit. 2017-02-05]. Dostupné z: <http://kupele.tatry-spa.com/kupele-vysoke-tatry-liecba-liecebne-procedury.html>

LETISKO. *Pravidelné lety* [online] .©2009-2016 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://www.airportpoprad.sk/sk/podstranky/cestujuci/kamlietame.php>

MINISTERSTVO DOPRAVY A VÝSTAVBY SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Satelitný účet cestovného ruchu*[online]. ©2006 [cit. 2017-01-31]. Dostupné z: <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=174852>

NOVÁ,P. *Kráľovskej Oldtimer Ralley Tatry sa zúčastní aj grófka* [online] . ©1997-2016 [cit. 2016-10-20]. Dostupné z : <http://nasmikulas.sme.sk/c/7963064/kralovskej-oldtimer-ralley-tatry-sa-zucasti-aj-grofka.html>

Plesá vo Vysokých Tatrách [online] .©2008-2016 [cit. 2016-11-25]. Dostupné z: <https://kamnahory.sk/Vysoke-Tatry/Plesa/>

SKI MUSEUM TATRANSKÁ LOMNICA. *Múzeum* [online]. ©2015 [2016-12-11] . Dostupné z: <http://www.skimuseum.eu/>

SLOVENSKÁ AGENTÚRA PRE CESTOVNÝ RUCH. *Na Slovensku sa blížime k rekordnému počtu turistov* [online]. ©26.01.2017 [cit.2017-01-31]. Dostupné z: http://www.sacr.sk/sacr/novinky/na-slovensku-sa-blizime-k-rekordnemu-poctu-turistov/?tx_ttnews%5Bpointer%5D=1

SLOVENSKÁ AGENTÚRA PRE CESTOVNÝ RUCH. *Štatistiky*[online]. ©26.01.2017 [cit.2017-01-31]. Dostupné z: <http://www.sacr.sk/sacr/statistiky/>

STAT DAT. *Capacity and performances of accommodation establishments in selected towns* [online] ©2017[cit. 2017-01-28]. Dostupné z: [http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID\(%22i11037C7E28C74C4BBF70E4E3D44F6449%22\)&ui.name=Kapacita%20a%20v%C3%BDkony%20ubytovac%C3%ADch%20zaraden%C3%AD%20vo%20vybran%C3%BDch%20mest%C3%A1ch%20%5bcr1003rr%5d&run.outputFormat=&run.prompt=true&cv.header=false&ui.backURL=%2fcognosext%2fcps4%2fportlets%2fcommon%2fclose.html#](http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID(%22i11037C7E28C74C4BBF70E4E3D44F6449%22)&ui.name=Kapacita%20a%20v%C3%BDkony%20ubytovac%C3%ADch%20zaraden%C3%AD%20vo%20vybran%C3%BDch%20mest%C3%A1ch%20%5bcr1003rr%5d&run.outputFormat=&run.prompt=true&cv.header=false&ui.backURL=%2fcognosext%2fcps4%2fportlets%2fcommon%2fclose.html#)

ŠSTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Peňažné príjmy a výdavky skromných domácností* [online]. ©2017 [cit. 2017-02-07]. Dostupné z: <http://www.statistics.sk/pls/elisw/MetaInfo.explorer?obj=32&cmd=go&s=1002&sso=2&so=7>

ŠSTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Stav obyvateľstva* [online]. ©2017 [cit. 2017-02-07]. Dostupné z: <http://www.statistics.sk/pls/elisw/MetaInfo.explorer?obj=32&cmd=go&s=1002&sso=2&so=7>

ŠTÁTNE LESY TANAPU. *Múzeum TANAP-u* [online]. ©2007-2017 [cit. 2016-12-11]. Dostupné z: <http://www.lesytanap.sk/sk/pre-navstevnikov/muzeum-tanapu/>

TATRANSKÝ NÁRODNÝ PARK. *Tatranský národný park- základné informácie* [online]. © 2012 [cit. 18.11.2016]. Dostupné z: <http://spravatanap.sk/web/index.php/2012-08-24-09-58-43/zakladne-informacie-sk>

TATRY PORTAL. *Turistika vo Vysokých Tatrách* [online]. ©2009-2017 [cit.2016-01-03]. Dostupné z: <http://www.tatryportal.sk/sport/turistika/>

Tatry v histórii [online]. ©2009-2016 [cit. 2016-10-20]. Dostupné z : <http://www.tatryportal.sk/historia-tatier.html>

TRIPADVISOR. *6 keys travel trends for 2016* [online]. ©2016 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <http://www.tripadvisor.com/TripAdvisorInsights/n2670/6-key-travel-trends-2016>

Vysoké Tatry [online]. ©2008-2016 [cit.2016-12-11]. Dostupné z:
<https://kamnahory.sk/Vysoke-Tatry.html>

VYSOKÉ TATRY. *Lomnický štít* [online]. ©2005-2016 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z:
<http://www.vt.sk/zazitky/vylety-lanovkami/lomnicky-stit/>

VYSOKÉ TATRY. *Lyžovačka* [online]. ©2005-2017 [cit.2016-12-11]. Dostupné z:
<http://www.vt.sk/lyzovacka/>

VYSOKÉ TATRY. *Podnebie* [online]. [cit. 2016-11-22]. Dostupné z:
<http://vysoketatry.weblahko.sk/Podnebie.html>

VYSOKÉ TATRY REGIÓN. *Adrenalinové športy* [online]. ©2017 [cit.2016-01-04]. Dostupné z:
<http://regiontatry.sk/sk/aktivity/sport/adrenalinove-sporty/>

VYSOKÉ TATRY REGIÓN. *Bežecké lyžovanie* [online]. ©2017 [cit.2016-12-11]. Dostupné z:
<http://regiontatry.sk/sk/aktivity/lyzovanie/bezecke-lyzovanie/>

VYSOKÉ TATRY REGIÓN. *Cykloturistika* [online]. ©2017 [cit.2016-12-11]. Dostupné z:
<http://regiontatry.sk/sk/aktivity/leto-v-tatrach-2/cykloturistika-2/>

VYSOKÉ TATRY REGIÓN. *Cykloturistika v Tatrách* [online]. ©2017 [cit.2016-12-11]. Dostupné z:
<http://regiontatry.sk/sk/aktivity/cyklistika/cykloturistika-v-tatrach/>

VYSOKÉ TATRY. *Tatranská legenda oživa* [online]. ©2005-2017 [cit. 2016-12-11]. Dostupné z:
<http://www.vt.sk/de/urlaub/skifahren/neues/tatranska-legenda-oziva-galeria-encian>

ZDRUŽENIE CESTOVNÉHO RUCHU VYSOKÉ TATRY. *Tatranská informačná kancelária* [online]. ©2016 [cit. 2017-02-05]. Dostupné z:
<http://www.tatry.sk/infocentrum/dolezite-informacie/tik/>

ZDRUŽENIE CESTOVNÉHO RUCHU VYSOKÉ TATRY. *Tatranské doliny* [online]. ©2016 [cit. 2016-11-25]. Dostupné z: <http://www.tatry.sk/tipy-na-vylety/turisticke-ciele/tatranske-doliny/>

ZDRUŽENIE CESTOVNÉHO RUCHU VYSOKÉ TATRY. *Tatranské turisticky sprístupnené štíty* [online]. ©2016 [cit. 2016-11-25]. Dostupné z: <http://www.tatry.sk/tipy-na-vylety/turisticke-ciele/tatranske-turisticky-spristupnene-stity/>

ZOZNAM SKRATIEK

cit. - citované

č. - číslo

ULUV – Ústredie ľudovej umeleckej výroby

m.n.m. – metrov nad morom

SNR – Slovenská národná rada

SSR – Slovenská socialistická republika

TANAP- Tatranský národný park

zb. – zbierka

ZOZNAM OBRÁZKOV, TABULIEK A GRAFOV

Zoznam obrázkov

Obrázok 1: Členenie Vysokých Tatier	31
Obrázok 2: Cyklotrasy vo Vysokých Tatrách.....	46

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Kapacity a výkony ubytovacích zariadení za rok 2011-2015.....	20
Tabuľka 2: Počet ciest a prenocovaní zahraničných návštevníkov	22
Tabuľka 3: Počet ciest a prenocovaní domácich návštevníkov	23
Tabuľka 4: Príklady jednotlivých cyklotrás v podrobnejšom zobrazení	45
Tabuľka 5: Turistický chodník na vysokohorskú chatu	47
Tabuľka 6: Turistický chodník prechodu cez Široké sedlo	47
Tabuľka 7: Túra na vrchol Rysy	49
Tabuľka 8: Kapacita a výkony ubytovacích zariadení v regióne Vysoké Tatry	49
Tabuľka 9: Obyvateľstvo podľa rodinného stavu	52
Tabuľka 10: Hrubé príjmy v súkromných domácnostiach	53
Tabuľka 11: Sociodemografické údaje o respondentoch	74

Zoznam grafov

Graf 1: Odpovede na otázku: „Navštívili ste už niekedy región Vysoké Tatry?“	61
Graf 2: Odpovede na otázku : „Z akého dôvodu ste Vysoké Tatry nenavštívili?“	62
Graf 3: Odpovede na otázku : „Koľko krát ste boli v tomto regióne?“	63
Graf 4: Odpovede na otázku: „Aká bola vaša posledná dĺžka pobytu?“	64
Graf 5: Odpovede na otázku: „Aký druh oddychu preferujete?“	64
Graf 6: Odpovede na otázku: „Za akým účelom prichádzate do Tatier?“	I
Graf 7: Odpovede na otázku: „Navštívili ste kultúrne pamiatky v tomto regióne?“ ...	65
Graf 8: Odpovede na otázku: „Ak ste navštívili, o akú konkrétnu kultúrnu pamiatku išlo?“	II
Graf 9: Odpovede na otázku: „Uspokojujú Vysoké Tatry vašu preferenciu oddychu?“	66
Graf 10: Odpovede na otázku :“ Ak ste v 9. otázke odpovedali nie, z akého dôvodu Vysoké Tatry neuspokojujú vašu preferenciu oddychu?“	III
Graf 11: Odpovede na otázku : „V akom ročnom období ste navštívili tento región?“.	67
Graf 12: Odpovede na otázku : „Akým dopravným prostriedkom ste pricestovali do Tatier?“	68
Graf 13: Odpovede na otázku : „Bola pre vás prístupnosť do Tatier vyhovujúca?“	68
Graf 14: Odpovede na otázku: „V akom ubytovacom zariadení ste boli ubytovaní?“ ..	69
Graf 15: Odpovede na otázku : „Boli ste s týmto ubytovaním spokojný?“	70
Graf 16: Odpovede na otázku: „Ak ste odpovedali , že ste neboli s týmto ubytovaním spokojní, v čom vám toto ubytovanie nevyhovovalo?“	IV
Graf 17: Odpovede na otázku: „Na akých miestach v Tatrách využívate služby stravovania?“	71

Graf 18: Odpovede na otázku: „Ste spokojný so službami stravovacích zariadení v Tatrách?“	71
Graf 19: Odpovede na otázku: „Ak ste uviedli že nie ste, aký je dôvod nespokojnosti so stravovacími službami?“	V
Graf 20: Odpovede na otázku : „Zodpovedajú ceny službám vo Vysokých Tatrách?“	72
Graf 21: Odpovede na otázku: „Ste spokojný celkovo so službami vo Vysokých Tatrách?“	73
Graf 22: Odpovede na otázku: „Ktorú z Tatranských osád ste navštívili alebo pravidelne navštevujete?“	VI
Graf 23: Odpovede na otázku: „ Myslíte si, že Tatry disponujú s potenciálom, ktorý je doposiaľ ešte nevyužitý?“	74

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha A – Graf 6: Odpovede na otázku: „Za akým účelom prichádzate do Tatier?“	I
Príloha B - Graf 8: Odpovede na otázku: „Ak ste navštívili, o akú konkrétnu kultúrnu pamiatku išlo?“	II
Príloha C - Graf 10: Odpovede na otázku :“ Ak ste v 10. otázke odpovedali nie, z akého dôvodu Vysoké Tatry neuspokojujú vašu preferenciu oddychu?“	III
Príloha D - Graf 16: Odpovede na otázku: „Ak ste odpovedali , že ste neboli s týmto ubytovaním spokojní, v čom vám toto ubytovanie nevyhovovalo?“	IV
Príloha E - Graf 19: Odpovede na otázku: „Ak ste uviedli že nie ste, aký je dôvod nespokojnosti so stravovacími službami?“	V
Príloha F - Graf 22: Odpovede na otázku: „Ktorú z Tatranských osád ste navštívili alebo pravidelne navštevujete?“	VI
Príloha G - Graf 24: Odpovede na otázku: „Aké je vaše pohlavie?“	VII
Príloha H - Graf 25: Odpovede na otázku: „Aký je váš vek?“	VIII
Príloha CH - Graf 26: Odpovede na otázku: „Aký je váš mesačný príjem?“	IX
Príloha I - Graf 27: Odpovede na otázku: „Z akého štátu pochádzate?“	X
Príloha J - Graf 28: Odpovede na otázku: „Aké je vaše najvyššie dosiahnuté vzdelanie?“	XI

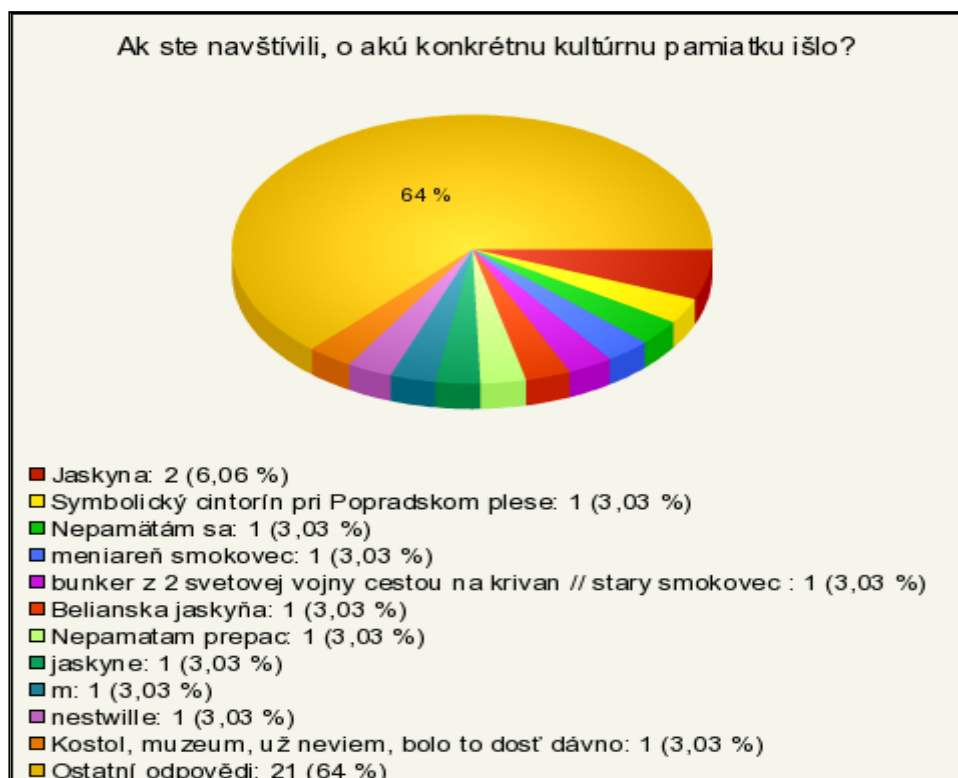
PRÍLOHY

Príloha A – Graf 6: Odpovede na otázku: „Za akým účelom prichádzate do Tatier?“

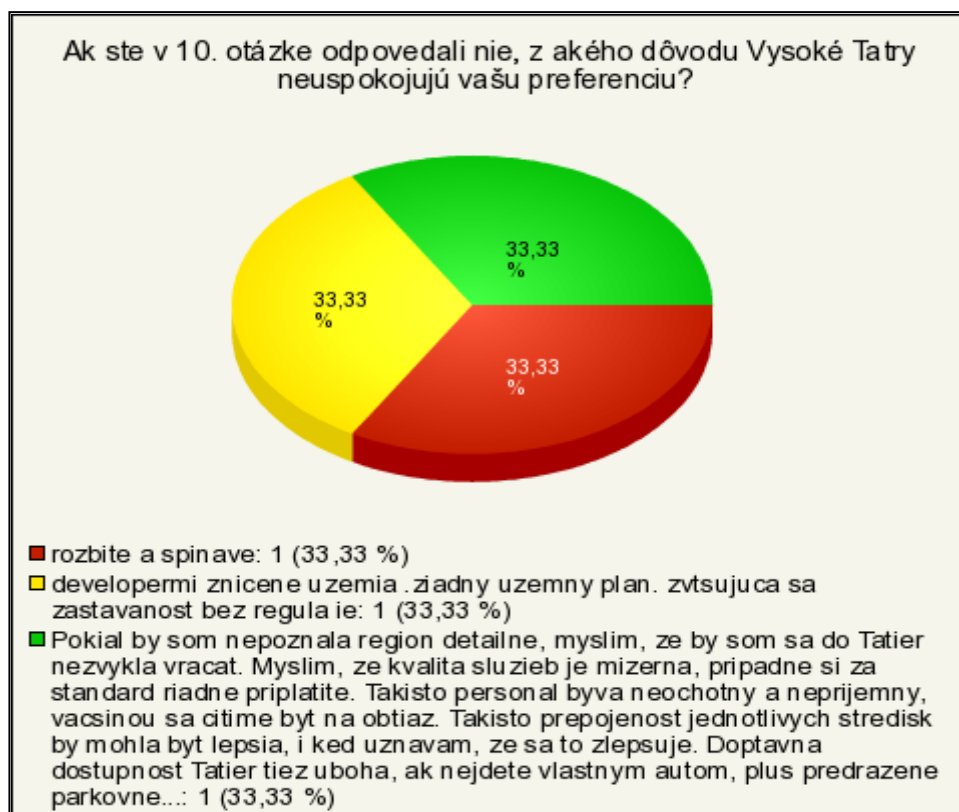
Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Príloha B – Graf 8: Ak ste v 10. otázke odpovedali nie, z akého dôvodu Vysoké Tatry neuspokojujú vašu preferenciu oddychu?“

Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Príloha C - Graf 10 : Odpovede na otázku: „Ak ste v 9. otázke odpovedali nie, z akého dôvodu Vysoké Tatry neuspokojujú vašu preferenciu odдыхu?“

Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Príloha D – Graf 16: Odpovede na otázku: „Ak ste odpovedali , že ste neboli s týmto ubytovaním spokojní, v čom vám toto ubytovanie nevyhovovalo?“

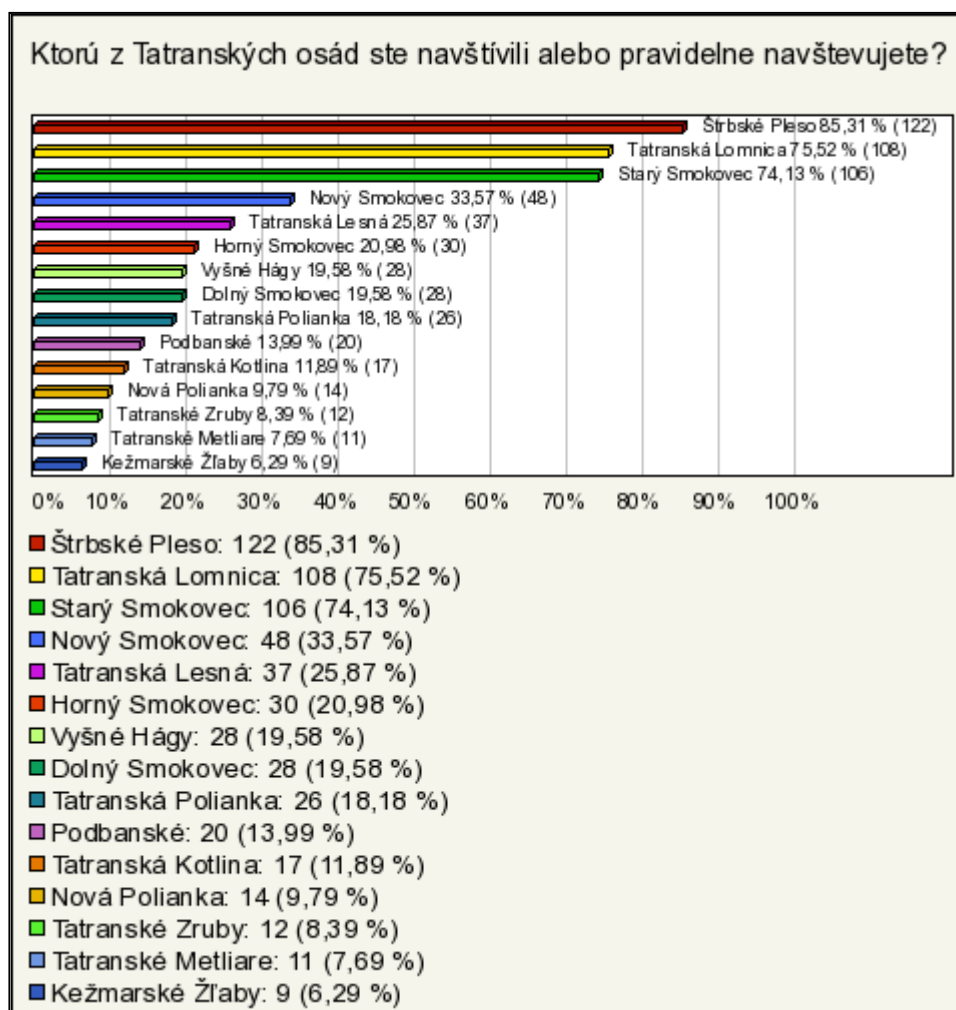
Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Príloha E – Graf 19: Odpovede na otázku: „Ak ste uviedli že nie ste, aký je dôvod nespokojnosti so stravovacími službami?“

Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Príloha F - Graf 22: Odpovede na otázku: „Ktorú z Tatranských osád ste navštívili alebo pravidelne navštevujete?“

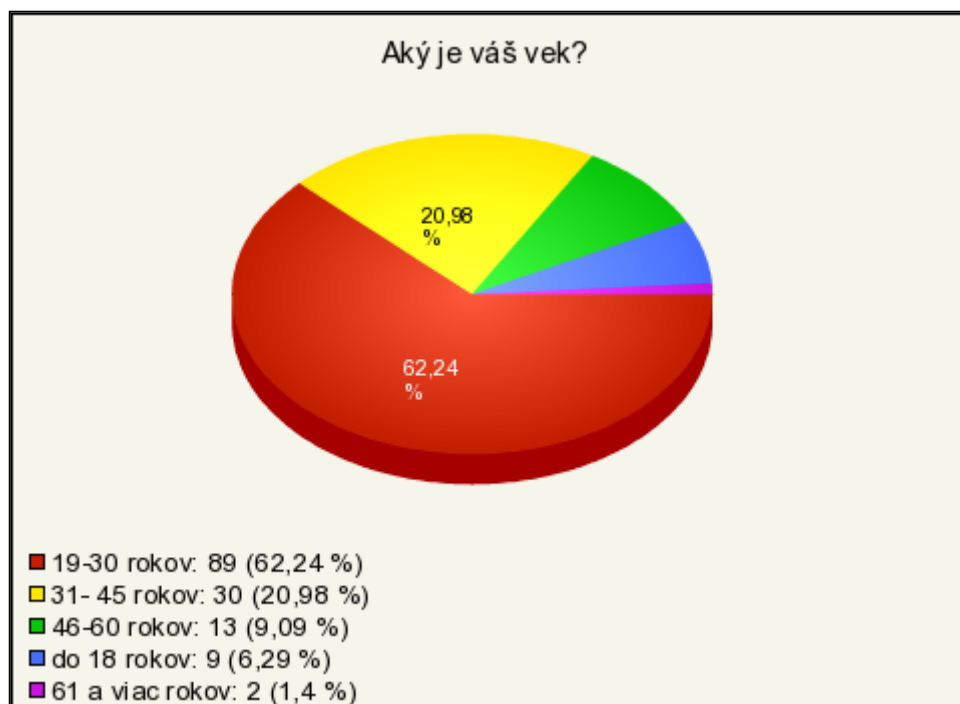
Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Príloha G - Graf 24: Odpovede na otázku: „Aké je vaše pohlavie?“

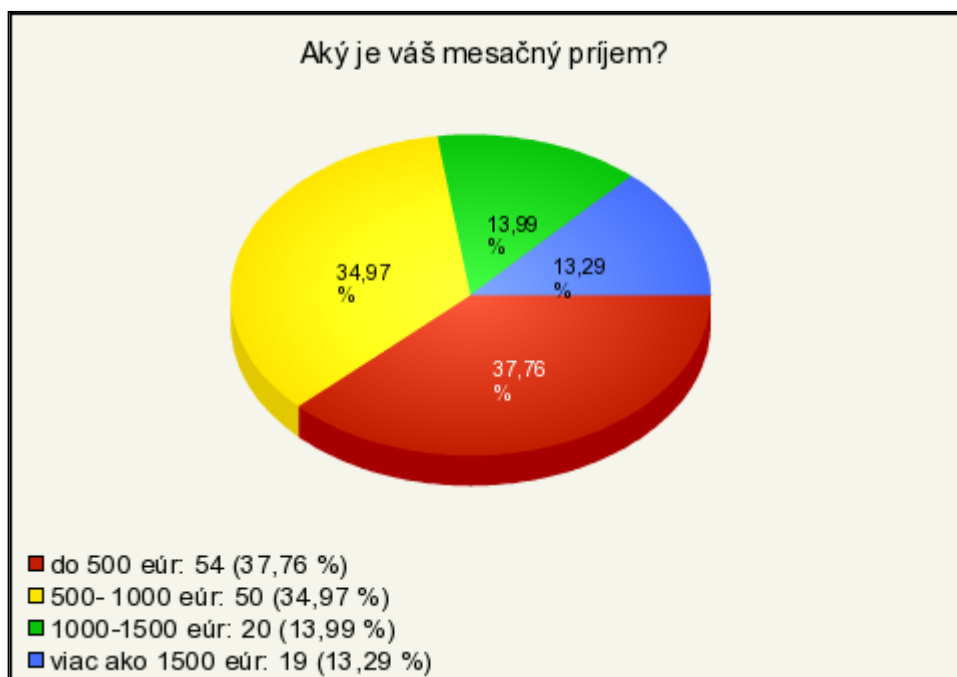
Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Príloha H - Graf 25: Odpovede na otázku: „Aký je váš vek?“

Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Príloha CH - Graf 26: Odpovede na otázku: „Aký je váš mesačný príjem?“

Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Príloha I - Graf 27: Odpovede na otázku: „Z akého štátu pochádzate?“

Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

Príloha J - Graf 28: Odpovede na otázku: „Aké je vaše najvyššie dosiahnuté vzdelanie?“

Zdroj : Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2017

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Meno autora: Laura Feketeová

Obor: Management cestovného ruchu

Forma štúdia: Prezenčná

Názov práce: Zhodnotenie a rozvoj využitia potenciálu regiónu Vysoké Tatry

Rok: 2017

Počet strán textu bez príloh: 73

Celkový počet strán príloh: 11

Počet titulov českých použitých zdrojov: 7

Počet titulov zahraničných použitých zdrojov: 5

Počet internetových zdrojov: 34

Vedúci práce: Ing. Jaroslava Kočová, Ph.D.